

آزمون ۱۱ از ۱۴

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - جامع نوبت اول (۱۴۰۳/۰۱/۳۱)

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون های آزمایشی سنجش و بهره مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون ها ، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می گردد. از شما عزیزان دعوت می شود، دیدگاه های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

@sanjesheducationgroup

@sanjeshserv

کانال های ارتباطی:

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۳ درست است.

سن حمید = X ، سن خواهر حمید = Y ، سن پدر حمید = Z

$$X = \frac{3}{2}Y \Rightarrow Y = \frac{2}{3}X$$

$$X = \frac{3}{10}Z \Rightarrow Z = \frac{10}{3}X$$

دو سال بعد:

$$\text{سن حمید} = X + 2$$

$$\text{سن خواهرش} = \frac{2}{3}X + 2$$

$$\text{سن پدرش} = \frac{10}{3}X + 2$$

$$\left(\frac{2}{3}X + 2\right) + \left(\frac{10}{3}X + 2\right) = 3(X + 2) + 10$$

$$4X + 4 = 3X + 16 \Rightarrow X = 12$$

$$40 = \text{سن پدرحمید، } 8 = \text{سن خواهر حمید، } 12 = \text{سن حمید}$$

اختلاف سن پدر و خواهر حمید ۳۲ سال است.

۲. گزینه ۱ درست است.

درتابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ اگر $b = 0$ به شرطی که a و c مختلف‌العلامت باشند، معادله $f(x) = 0$ دو ریشه قرینه خواهد داشت.

$$b = 0 \Rightarrow m^2 - 9 = 0 \Rightarrow m^2 = 9 \Rightarrow m = \pm 3$$

$$f(x) = 0 \Rightarrow (m+3)x^2 + 2m-1 = 0 \xrightarrow{m=3} 6x^2 + 5 = 0$$

a و c هم علامت پس ریشه نداریم.

وقتی $m = -3$ باشد ضریب x^2 صفر می‌گردد بنابراین هیچ مقداری برای m قابل قبول نیست.

۳. گزینه ۳ درست است.

$$\text{کیلوگرم } 15 = \frac{20}{100} \times 75 = \text{میزان نقره ظرف اولیه}$$

$$\text{کیلوگرم } 60 = 75 - 15 = \text{میزان مس ظرف اولیه}$$

$$\text{کیلوگرم } 21 = 15 + 6 = \text{میزان نقره در ظرف جدید}$$

$$\text{کیلوگرم } 60 + X = \text{میزان مس در ظرف جدید}$$

میزان نقره، ۵ درصد افزایش یافته پس به ۲۵ درصد می‌رسد.

$$\frac{\text{نقره}}{\text{نقره} + \text{مس}} = \frac{25}{100} \Rightarrow \frac{21}{60 + X + 21} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{21}{81 + X} = \frac{1}{4} \Rightarrow 81 + X = 84 \Rightarrow X = 3$$

۴. گزینه ۱ درست است.

ابتدا مخرج کسرها را تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{m}{x(x-1)} + \frac{m}{x(x+2)} = \frac{x}{(x-1)(x+2)}$$

طرفین معادله را در عبارت $x(x-1)(x+2)$ ضرب می‌کنیم:

$$m(x+2) + m(x-1) = x^2 \Rightarrow 2mx + m = x^2 \Rightarrow x^2 - 2mx - m = 0$$

برای آنکه معادله اولیه، دو ریشه نداشته باشد، دو حالت وجود دارد:

(۱) معادله $x^2 - 2mx - m = 0$ دو ریشه نداشته باشد:

$$\Delta \leq 0 \Rightarrow (-2m)^2 - 4(1)(-m) \leq 0 \Rightarrow 4m^2 + 4m \leq 0 \Rightarrow m^2 + m \leq 0$$

واضح است که به ازای هیچ مقدار مثبت برای m ، نامساوی فوق برقرار نیست.

(۲) معادله $x^2 - 2mx - m = 0$ دارای یکی از ریشه‌های $x = 0$ یا $x = 1$ یا $x = -2$ (ریشه‌های مخرج کسرها) باشد:

$$x^2 - 2mx - m = 0 \xrightarrow{x=0} m = 0$$

$$x^2 - 2mx - m = 0 \xrightarrow{x=1} -3m + 1 = 0 \Rightarrow m = \frac{1}{3}$$

$$x^2 - 2mx - m = 0 \xrightarrow{x=-2} 3m + 4 = 0 \Rightarrow m = -\frac{4}{3}$$

فقط $m = \frac{1}{3}$ مثبت و قابل قبول است.

۵. گزینه ۲ درست است.

$$120 - 2x = 5y \Rightarrow 2x + 5y = 120$$

با توجه به صورت سؤال داریم:

تابعی که قرار است ماکزیمم شود، مجموع مساحت مستطیل و محیط مربعی به ضلع x است:

$$A = xy + 4x$$

پس باید مسئله زیر را حل کنیم:

از تساوی $2x + 5y = 120$ یک متغیر را برحسب متغیر دیگر به دست می‌آوریم و در تابع A جایگذاری می‌کنیم.

$$2x + 5y = 120 \Rightarrow 5y = -2x + 120 \xrightarrow{\div 5} y = -\frac{2}{5}x + 24$$

$$A = xy + 4x = x\left(-\frac{2}{5}x + 24\right) + 4x = -\frac{2}{5}x^2 + 24x + 4x \Rightarrow A = -\frac{2}{5}x^2 + 28x$$

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-28}{2\left(-\frac{2}{5}\right)} = 35$$

بیشترین مقدار تابع را تعیین می‌کنیم.

$$\Rightarrow A_{\max} = -\frac{2}{5}(35)^2 + 28(35) = -\frac{2}{5}(1225) + 980 = -490 + 980 = 490$$

۶. گزینه ۴ درست است.

اگر t زمان شروع حرکت و $f(t)$ فاصله دوچرخه‌سوار از نقطه A باشد، ضابطه تابع f به صورت $f(t) = mt + n$ نمایش داده می‌شود.

برای تعیین شیب نمودار تابع f از مختصات نقاط $(18, 50)$ و $(25, 67.5)$ استفاده می‌کنیم.

$$m = \frac{67.5 - 50}{25 - 18} = \frac{17.5}{7} = 2.5$$

$$f(t) = 2.5t + n \xrightarrow{(18, 50)} 50 = 2.5(18) + n \Rightarrow n = 5$$

$$f(t) = 2.5t + 5 \xrightarrow{f(t)=97.5} 97.5 = 2.5t + 5 \Rightarrow t = 37$$

۷. گزینه ۳ درست است.

می‌دانیم اندازه پاره خط جداشده، همان اختلاف یا تفاضل دو ریشه تابع می‌باشد.

$$|x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

از طرفی در تابع $y = ax^2 + bx + c$ مختصات رأس، $x = -\frac{b}{2a}$ و $y = \frac{-\Delta}{4a}$ می‌باشد.

خط $y = -4$ خط افقی است. بنابراین در رأس سهمی بر آن مماس است.

$$y = \frac{-\Delta}{4(2)} = -4 \Rightarrow \Delta = 32$$

$$|x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{32}}{|2|} = \frac{\sqrt{16 \times 2}}{2} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد:

(الف) درست است. (ب) نادرست است. (کمی فاصله‌ای)

(پ) درست است. (ت) نادرست است. (کمی نسبتی)

۹. گزینه ۴ درست است.

فرض می‌کنیم میانگین داده‌ها $\bar{X}$ باشد، در این صورت با اضافه کردن $\bar{X}$ به مقادیر موجود، داده‌های واقعی اولیه به‌دست می‌آیند:

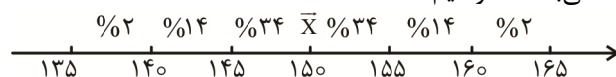
$$-10 + \bar{X}, -7 + \bar{X}, -4 + \bar{X}, -3 + \bar{X}, 1 + \bar{X}, 1 + \bar{X}, 4 + \bar{X}, 18 + \bar{X}$$

چون تعداد داده‌ها زوج است، پس میانه برابر است با میانگین دو داده وسطی یعنی:

$$\text{میانه} = \frac{(-3 + \bar{X}) + (1 + \bar{X})}{2} = 15 \Rightarrow \frac{2\bar{X} - 2}{2} = 15 \Rightarrow 2\bar{X} - 2 = 30 \Rightarrow 2\bar{X} = 32 \Rightarrow \bar{X} = \frac{32}{2} = 16$$

۱۰. گزینه ۲ درست است.

با توجه به نمودار منحنی نرمال و مقدار انحراف معیار که برابر ۵ می‌باشد، خواهیم داشت:

$$\%14 + \%34 + \%34 = \%82$$

۱۱. گزینه ۱ درست است.

زاویه مرکزی مربوط به رشته انسانی را برحسب K به‌دست می‌آوریم:

$$n = 30 + 25 + K + 18 = 73 + K$$

تعداد کل داده‌ها برابر است با:

$$\alpha = \frac{\text{فراوانی}}{\text{تعداد کل}} \times 360^\circ \Rightarrow 68 = \frac{K}{73 + K} \times 360 \Rightarrow$$

$$68(73 + K) = 360K \Rightarrow 360K - 68K = 4964$$

$$\Rightarrow 292K = 4964 \Rightarrow K = \frac{4964}{292} = 17 \Rightarrow n = 73 + k = 73 + 17 = 90$$

$$\text{درصد رشته انسانی یا فنی} = \frac{17 + 18}{90} \times 100 \approx 39$$

۱۲. گزینه ۴ درست است.

چون گزاره $\sim[(\sim p \wedge q) \Rightarrow r] \Rightarrow (q \Leftrightarrow s)$ نادرست است، لذا $(q \Leftrightarrow s)$ نادرست و $\sim[(\sim p \wedge q) \Rightarrow r]$ درست است پس $[(\sim p \wedge q) \Rightarrow r]$ نادرست خواهد بود، پس r نادرست و $(\sim p \wedge q)$ درست است و با توجه به ترکیب عطفی q درست و $\sim p$ هم درست می‌باشد که p نادرست می‌شود و از طرفی چون q درست می‌باشد و $(q \Leftrightarrow s)$ نادرست بود لذا s نادرست است و از آنجا داریم:

$$\underbrace{(\sim p \wedge q)}_D \Rightarrow \underbrace{(r \vee s)}_N \equiv F$$

۱۳. گزینه ۳ درست است.

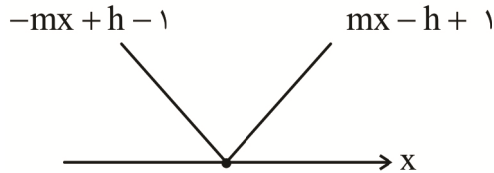
استدلال و نتیجه‌گیری درست به‌صورت زیر است.

$$c^2 = a^2 + b^2$$

$$c'^2 = (fa)^2 + (fb)^2 = 16a^2 + 16b^2 = 16(a^2 + b^2) = 16c^2 \Rightarrow c' = \pm 4c$$

با توجه به این که اندازه اضلاع نمی تواند منفی باشد، نتیجه می گیریم اندازه وتر مثلث جدید، ۴ برابر اندازه وتر مثلث اولیه است. **گزینه ۱ درست است.**

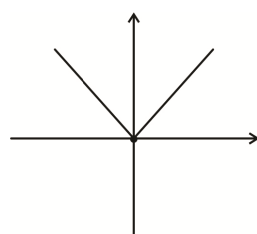
می دانیم که نمودار تابع $y = |mx - h + 1|$ ($m > 0$) به صورت زیر است:

با توجه به فرض سؤال:

$$\begin{cases} f(x) = mx - h + 1 \\ g(x) = -mx + h - 1 \end{cases} \Rightarrow (f + 2g)(x) = (mx - h + 1) + 2(-mx + h - 1) = -mx + h - 1$$

نمودار این تابع، بر نمودار نیمساز ناحیه دوم و چهارم یعنی $y = -x$ منطبق است، پس:

$$-mx + h - 1 = -x \Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ h = 1 \end{cases} \Rightarrow y = |x|$$

نمودار این تابع باید حداقل یک واحد به راست منتقل شود تا طول نقطه تلاقی آن با محور x ها، عدد طبیعی $x = 1$ باشد.

گزینه ۳ درست است.

ضابطه تابع $(f - g)(x)$ را در دامنه مشترک توابع f و g تشکیل می دهیم.

$$(f - g)(x) = \begin{cases} 2x + 1 - 4x & 1 \leq x \leq 2 \\ 2x + 1 - (x^2 + 2x) & x < 1 \end{cases} \Rightarrow (f - g)(x) = \begin{cases} -2x + 1 & 1 \leq x \leq 2 \\ -x^2 + 1 & x < 1 \end{cases}$$

در تابع ثابت y ، ضریب x را برابر صفر قرار می دهیم، بنابراین:

$$y = (a - 2)x + 3 - a^2 \Rightarrow \begin{cases} a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2 \\ y = 3 - a^2 \xrightarrow{a=2} \Rightarrow y = 3 - (2)^2 = -1 \end{cases}$$

تابع $f - g$ را در هر یک از محدوده های دامنه خود با تابع ثابت y مساوی هم قرار می دهیم.

$$\text{الف) } 1 \leq x \leq 2 \Rightarrow \begin{cases} f - g = -2x + 1 \\ y = -1 \end{cases} \Rightarrow -2x + 1 = -1 \Rightarrow -2x = -2 \Rightarrow x = 1$$

$x = 1$ در محدوده $1 \leq x \leq 2$ قرار دارد پس یکی از نقاط برخورد نقطه $(1, -1)$ می باشد.

$$\text{ب) } x < 1 \Rightarrow \begin{cases} f - g = -x^2 + 1 \\ y = -1 \end{cases} \Rightarrow -x^2 + 1 = -1 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{2}$$

$x = \sqrt{2}$ در محدوده $x < 1$ قرار ندارد پس طول نقطه برخورد نخواهد بود ولی $x = -\sqrt{2}$ در محدوده $x < 1$ وجود دارد پس یکی از نقاط برخورد (نقطه $(-\sqrt{2}, -1)$) می باشد.

گزینه ۳ درست است.

مجموع مساحت های مستطیل های هاشورخورده برابر با میزان مالیات دریافتی برای فردی با حقوق ۹ میلیون تومان است. پس مجموع میزان مالیات پرداختی را حساب کرده و برابر با ۷۰۰,۰۰۰ قرار می دهیم:

$$\begin{aligned} & \frac{2}{100}(2,500,000-0) + \frac{5}{100}(4,500,000-2,500,000) + \frac{X}{100}(7,000,000-4,500,000) \\ & + \frac{15}{100}(9,000,000-7,000,000) = 700,000 \\ \Rightarrow & 50,000 + 100,000 + X(25,000) + 300,000 = 700,000 \\ X(25,000) & = 250,000 \Rightarrow X = 10 \end{aligned}$$

نرخ مالیات بر حقوق مازاد بر ۴,۵۰۰,۰۰۰ تومان تا ۷,۰۰۰,۰۰۰ برابر با ۱۰ درصد است.

۱۷. گزینه ۲ درست است.

$$\begin{aligned} |x| & \xrightarrow{x=1-\sqrt{2}} \underbrace{|1-\sqrt{2}|}_{\text{منفی}} = -(1-\sqrt{2}) = \sqrt{2}-1 \\ [x-1] & \xrightarrow{x=1-\sqrt{2}} [1-\sqrt{2}-1] = [-\sqrt{2}] = -2 \\ f(x) & = x|x| - [x-1] + x - \sqrt{2} \\ f(1-\sqrt{2}) & = (1-\sqrt{2})(\sqrt{2}-1) - (-2) + 1 - \sqrt{2} - \sqrt{2} \\ \Rightarrow f(1-\sqrt{2}) & = (\sqrt{2}-1-2+\sqrt{2}) - (-2) + 1 - 2\sqrt{2} = 2\sqrt{2}-3+3-2\sqrt{2} = 0 \end{aligned}$$

۱۸. گزینه ۱ درست است.

می‌دانیم:

$$\begin{aligned} y = [x] + [-x] & = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases} \\ [x] + [-x] & = -1 \quad (x \notin \mathbb{Z}) \text{ پس فقط حالت} \\ f(x) & = \frac{-1}{-1} = 1 \quad (x \notin \mathbb{Z}) \end{aligned}$$

قابل قبول است بنابراین:

تلاقی تابع ثابت $f(x) = 1$ و تابع $g(x) = 2x^2 - 7x + 6$ را به دست می‌آوریم:

$$2x^2 - 7x + 6 = 1 \Rightarrow 2x^2 - 7x + 5 = 0 \Rightarrow x = 1, x = \frac{5}{2}$$

$x = 1$ مطابق شرط $x \notin \mathbb{Z}$ نیست، و $x = \frac{5}{2}$ مطابق شرط $|x| \leq 2$ نیست، پس هیچ نقطه تلاقی وجود ندارد.

۱۹. گزینه ۱ درست است.

ابتدا با توجه به جدول، تعداد بیکاران سه شهرستان A و B و D را مشخص می‌کنیم:

جمعیت فعال $\times$ نرخ بیکاری = جمعیت بیکار

$$A \text{ شهر} \rightarrow \frac{35}{100} \times 1,000,000 = 350,000 \text{ نفر}$$

$$B \text{ شهر} \rightarrow \frac{20}{100} \times 600,000 = 120,000 \text{ نفر}$$

$$D \text{ شهر} \rightarrow \frac{15}{100} \times 500,000 = 75,000 \text{ نفر}$$

جمعیت فعال این استان برابر $1 + \frac{0}{6} + \frac{0}{4} + \frac{0}{5} = \frac{2}{5}$ میلیون نفر است پس جمعیت بیکار استان برابر است با:

$$\frac{24}{100} \times 2,500,000 = 600,000 \text{ نفر}$$

$$C \text{ جمعیت بیکار شهر} = 600,000 - 350,000 - 120,000 - 75,000 = 55,000$$

$$C \text{ جمعیت شاغل شهر} = 400,000 - 55,000 = 345,000$$

۲۰. گزینه ۲ درست است.

تابع درآمد شرکت را تشکیل می‌دهیم.

$$x = 200 - 2p \Rightarrow 2p = 200 - x \Rightarrow p = 100 - \frac{x}{2}$$

$$R(x) = x \times p = x(100 - \frac{x}{2}) = -\frac{1}{2}x^2 + 100x$$

تابع هزینه را تشکیل می‌دهیم.

$$C(x) = 3600 + 15x$$

طول نقاط سربه‌سر را به‌دست می‌آوریم:

$$R(x) = C(x) \Rightarrow -\frac{1}{2}x^2 + 100x = 3600 + 15x \Rightarrow -\frac{1}{2}x^2 + 85x - 3600 = 0$$

$$\xrightarrow{\times(-2)} x^2 - 170x + 7200 = 0 \Rightarrow (x - 90)(x - 80) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 80 \\ x = 90 \end{cases}$$

حداکثر میزان تولید کالا برای آن که شرکت در شرایط سوددهی باقی‌بماند ۸۹ کالا می‌باشد.

زبان و ادبیات فارسی

۲۱. گزینه ۳ درست است.

- نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو، دری بود.

- زبان رسمی دوران ساسانی، زبان پهلوی بود.

- زبان پارتی در شمال و شمال‌شرقی ایران متداول بود.

- در دوره اشکانیان زبان پارتی رایج بود. (علوم و فنون ادبی (۱) - صفحات ۳۹ - ۴۰؛ سطح دشواری: ساده)

۲۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تاریخ‌الرسل و الملوک (محمدبن جریر طبری)

(۲) عالم‌آرای عباسی (اسکندربیگ ترکمان)

(۳) شاهنامه ابومنصوری (عده‌ای از دانشوران خراسان) (علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۳. گزینه ۲ درست است.

این ویژگی مربوط به دوره اول شعر سبک خراسانی، یعنی شعر قرن چهارم است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - صفحات ۸۵-۸۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) از ویژگی‌های فکری شعر سبک خراسانی، به‌کارگیری اشعار پندآموز و اندرزگونه به‌صورت ساده، دستوری و عملی است. در

این بیت این ویژگی مشهود است.

(۲) معشوق در این بیت زمینی است که از ویژگی‌های سبک خراسانی محسوب می‌شود.

(۳) اعتقاد به قضا و قدر از ویژگی‌های سبک عراقی است.

(۴) یکی از مضامین عمده اشعار سبک خراسانی مدح است که در این بیت دیده می‌شود. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس هفتم؛

سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) لمعات (قرن هفتم، موضوع: سیر و سلوک عارفانه) - مثنوی معنوی (قرن هفتم، موضوع: معارف بشری و مسایل عرفانی) -

عشاق‌نامه (قرن هفتم، موضوع: مباحث عرفانی)

۲) اخلاق الاشراف (قرن هشتم، صفات اخلاقی) البته در کتاب درسی به موضوع کتاب اشاره نشده است و با دانستن قرن تألیف این کتاب می‌توان این گزینه را رد کرد.

۳) طبقات ناصری (قرن هفتم، موضوع: تاریخ)، مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد (قرن هفتم، موضوع: سلوک دین و تربیت نفس انسانی)، نفحات الانس (قرن نهم، موضوع: بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان) با توجه به اینکه در کتاب درسی به قرن و موضوع کتاب طبقات ناصری اشاره نشده است با اطلاعاتی که درباره کتاب نفحات الانس داریم می‌توانیم این گزینه را رد کنیم.

۴) بوستان (قرن هفتم، موضوع: اخلاق و حکمت)، تذکرة الاولیا (قرن ششم: بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان)، تحفة الاحرار (قرن نهم، موضوع: تعلیمی) این گزینه را هم با دانستن قرن تألیف تحفة الاحرار می‌توان رد کرد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس یکم؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

اصلاح گزینه‌ها:

الف) برخی تکبیت‌های غزل صائب شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند.

ت) بابا فغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن دهم است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - صفحات ۶۱ - ۶۰؛ سطح دشواری: ساده)

۲۷. گزینه ۴ درست است.

چون در این دوره، شعر از مدرسه به بازار آمده بود و زبان رایج مرسوم، همان زبان مردم عصر بود؛ بنابراین به کارنگرفتن زبان شعری قدما را نباید دلیل بی‌فضلی برخی از شاعران سبک هندی محسوب کرد. (علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۸۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) (مسافت بعیده - واقعه نازله) مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی / کاربرد وجه وصفی (طی نموده - خبر داده)

۲) آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان

۳) کاربرد وجه وصفی (قشلاق فرموده) کاربرد واژگان ترکی (قشلاق) / مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی (بلده همدان)

۴) در این عبارت ویژگی‌های سبک هندی دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس دهم؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

«آفتاب می» تشبیه / طالع و مطلع: اشتقاق

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) فاقد جناس

۲) فاقد استعاره مکنیه است. کنایه: «از چشم افتادن» ← بی‌اعتبار شدن

۴) فاقد مجاز است. واج‌آرایی صامت «ب»

۳۰. گزینه ۱ درست است.

۱) فاقد تشبیه؛ گنج گوهر یعنی گنجی پر از گوهر و تشبیه نمی‌سازد. کنایه: «دامن دولت به دست آمد»؛ استعاره: «دل شب» «دامن شب»

۲) تشبیه: سیل فنا؛ استعاره: ای دل / بناید هستی؛ کنایه: برکندن بنیاد

۳) تشبیه: گرد حادثه؛ استعاره: روشن‌دلان (استعاره مکنیه)؛ کنایه: روشن‌دلان

۴) «گل و خار» هر دو استعاره مصرحه، «صبح سیمینم» تشبیه و «روشن‌دلی» و «سیه‌کاری» کنایه می‌باشند.

(علوم و فنون (۲)، ترکیبی، سطح دشواری: متوسط)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی بیت‌ها:

روی در بیت «الف» جناس تام، «دیده» دوم در بیت «ب» مجاز از نگاه، آغوش گل در بیت «پ» استعاره مکنیه و «خون» و «بیرون» در بیت «ت» سجع دارند. (ترکیبی آرایه‌های دهم و یازدهم؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

گزینه سه تشبیه دارد: می، سلسبیل است - جهان، باغ بهشت است - تو حور هستی. سایر گزینه‌ها چهار تشبیه دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) چهار تشبیه دارد: بوستان دلبری - سروی چون قند - آسمان نیکویی - ماهی چون رخت.
- (۲) چهار تشبیه دارد. دو تشبیه تفضیل (برتری معشوق نسبت به ماه و سرو) و «سروقد» و «سیمبر» تشبیهات درون‌واژه‌ای به‌کار رفته در این بیت هستند.
- (۴) چهار تشبیه دارد: لب لعل - خط مشک‌آسا - تشبیه تفضیل خط به ظلمت و لب به چشمه حیوان. (علوم و فنون ادبی (۲)، درس سوم؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۳. گزینه ۱ درست است.

«سبک‌سر» کنایه از نادان، «لاف چیزی را زدن» کنایه از ادعای چیزی داشتن و «به باد دادن» کنایه از «از دست دادن» است. در این بیت شخص نادان به حباب نیز تشبیه شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) چهار کنایه آمده است و تشبیه ندارد.
- (۳) دو کنایه آمده است و تشبیه ندارد. در گزینه ۴ نیز یک تشبیه و یک کنایه وجود دارد. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

بیت گزینه ۳ فاقد مجاز است. (در این بیت کار خراب بودن، کنایه است.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) خاک مجاز از قبر و دلی پر خون کنایه است.
- (۲) آفتاب مجاز از خورشید و به رقص آمدن کنایه است.
- (۴) سر اول مجاز از عقل و دل بر گرفتن کنایه است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۵. گزینه ۴ درست است.

نوع تشبیه به‌کار رفته در بیت سؤال، (شمع‌صفت) و (دست سیمگون) در گزینه ۴، گسترده است. نوع تشبیه در سایر گزینه‌ها، فشرده است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «گل رخسار»، «مهره دل» و «خار هجر» تشبیه فشرده هستند.
 - (۲) «چاه زرخدان» و «یوسف دل» تشبیه فشرده اضافی‌اند.
 - (۳) «خرد چشم جان است» تشبیه فشرده اسنادی است.
- (علوم و فنون ادبی (۲) - درس سوم؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

در بیت ب: موازنه برقرار است - حزم و عزم جناس دارند - عالی قدر بودن چرخ و روشن رای بودن مهر استعاره دارد. در بیت «ت»: «روی» و «رای» جناس دارند. تقلید کردن قضا و قدر از او استعاره مکنیه دارد و بیت نیز موازنه دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) بیت «الف» فاقد جناس (۳) بیت «پ» فاقد جناس و استعاره است. (۴) «الف» فاقد جناس (علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۷. گزینه ۴ درست است.

دقت کنید که «د» شناسه فعل مضارع و حرف الحاقی است. در مصراع اول «ن» حرف روی است و در مصراع دوم، «و». پس قافیه غلط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بُد مخفف بود است و برای شد قافیه‌ای درست است.

(۲) زد و می‌کند هر دو به «د» ختم شده است و قافیه درست است. دقت کنید که در این بیت حرف الحاقی نداریم.

(۳) خود در شعر قدیم به خَد تلفظ می‌شده است و با بُد هم‌قافیه است. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) ردیف: را / الحاقی: ی (تبصره) / حرف روی: ه (قاعده ۲)

(ب) ردیف: — / الحاقی: — / حرف روی: ا (قاعده ۲)

(پ) ردیف: ما / الحاقی: ه (تبصره) / حرف روی: ش (قاعده ۲)

(ت) ردیف: — / الحاقی: ی (تبصره) / حرف روی: ا (قاعده ۱) (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۹. گزینه ۳ درست است.

(۳) در این بیت حذف همزه وجود ندارد.

عِش قَت	لِی آتِ شِ	اَز آ ب وَ	اَز خَا كَمْ
ما را	مِ حَا صِلِ	فا دا دَه	بَر با دِجْ
--	UU--	UU--	UU--

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هجای نهم مصراع دوم دارای حذف همزه است.

بِی بی	ها نِی چُ طَ	لِ خَل قِ جَ	بَر دَر دِ دِ
ما را	نا خَر دَل	وا یِی بِ کُ	اَز لُط فِ دَ
--	UU--	UU--	UU--

(۲) هجای پنجم مصراع اول دارای حذف همزه است.

رِش تَنَد	خُس تِین بِ سِ	رَز رَو زِ نَ	جَا نَا مَ گَ
ما را	گو یِی گِ لِ	خِ خَو بِ تُ	با مِه رُ رُ
--	UU--	UU--	UU--

(۴) هجای ششم مصراع اول دارای حذف همزه است.

فا یِم	گَر دِی زِ وَ	یا لَانِ کِ نَ	بو دَم بِ خِ
ما را	جِ با طِ لِ	یا لَاتِ کَ	دِی دِی تِ خِ
--	UU--	UU--	UU--

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۴ درست است.

تقطیع هجایی صورت سؤال:

مَ را زِ دِی	دِ وُ دِل دَو	رَ گَر دِیا	رِ چِ را
-U-U	--UU	-U-U	-UU

تقطیع هجایی بیت ۴:

چِ مَو جِ بَس	تِ کِ هِی چِل	تِ فَا تِ ما	نَ کُ نِی
-U-U	--UU	-U-U	-UU

بررسی سایر گزینه‌ها:

گُف تَم کِ بِ	یَک عِش وِ رُ	با یِی زِ سِ	رَم عَقْل
UU--	UU--	UU--	--

(۱)

چُ جان دِل	ز م ی عَش	ق د و ش جَو	ش ب را وِرَد
-U-U	--UU	-U-U	--UU
ب ی ا ر نا	م ک بن وی	چ را غ خا	ن ف ر و زان
-U-U	--UU	-U-U	--UU
			بود
			-

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آدب کی می‌گذارد تا ببوسم آستانش را

(۲) در بحث دِل عَشق تَصَرُّف نَتوان کرد

(۳) تا کی فُروشماخِر بی سود گوهر خُد

(۴) گُفتم ب گوش توفیقی دُشمن مِروَت (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۴ درست است.

در مورد گزینه ۳ توجه داشته باشید که به این علت نادرست است که نمی‌توان یک مصراع را به شکلی صورت‌بندی کرد و

مصراعی را به شکلی دیگر! برش آوایی هجاهای مصراع اول این گزینه چهار سه چهار است و مصراع دوم سه چهار چهار سه!

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

وزن بیت گزینه ۴: مستفعلن فاعلاتن مستفعلن فاعلاتن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۲) فاعلن فاعلن فاعلن فاعلن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن فاعلن (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

وزن بیت پاسخ فعلاتن فاعلاتن فعلاتن فاعلاتن است و همسان دولختی محسوب می‌شود.

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن. همسان تک‌پایه‌ای است.

(۳) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن. همسان تک‌پایه‌ای است.

(۴) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن. همسان تک‌پایه‌ای است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: ساده)

۴۵. گزینه ۴ درست است.

وزن این رباعی ناهمسان است: «مستفعل فاعلاتن مستفعل فع» یا «مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعل».

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست است؛ زیرا:

دِل مَن زِل	تُس ت وَرَن	رو زی صَد	بار
UU--	U-U-	---	-
دَر پی شِ تْ	چُن سِ پِن د	می سو خ تْ	می
UU--	U-U-	UU--	-

(۲) درست است. این شعر و هر شعر دیگری که با دو هجای بلند آغاز شود به دو شکل دسته‌بندی هجایی می‌شود. (وزن

همسان حاصل از تکرار مستفعلن شامل این قاعده نمی‌شود).

صورت‌بندی اول: «مستفعل فاعلاتن مستفعل فع»

صورت‌بندی دوم: «مفعول مفاعیلن مفاعیلن فعل»

(۳) هر ۴ آرایه بیانی یعنی تشبیه، مجاز، استعاره و کنایه در آن وجود دارد:

تشبیه: دل به منزل و به سپند تشبیه شده است.

مجاز: صد عدد کثرت است و مجاز از دفعات زیاد.

استعاره: فروختن دل استعاره مکنیه است. دل مانند کالایی فرض شده که می‌توان آن را فروخت. کنایه: داغ داشتن دل کنایه از عاشق بودن است. بردوختن دیده کنایه از نادیده گرفتن است. (ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۶. گزینه ۲ درست است.

مفهوم بیت سؤال وفاداری عاشق به معشوق است و اینکه عاشق پس از این به هیچ‌کس دیگری جز معشوق توجه نخواهد داشت. در گزینه (۲) عاشق معشوق را تهدید می‌کند که اگر نباشد جایگزینی برای او خواهد بود! مفهوم این بیت با بیت سؤال در تقابل است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) وابستگی جان و دل عاشق به معشوق

(۳) درماندگی عاشقان

(۴) توصیه به وفاداری به عشق و پای‌بندی به معشوق (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۰۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۷. گزینه ۳ درست است.

در بیت گزینه ۳ مفاخره دیده نمی‌شود و شاعر خواستار رساندن شعر و پیغامش به معشوق است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شاعر به خاطر شعر ارزشمندش از ممدوح درخواست صله دارد.

(۲) شاعر معتقد است از ابتدای ایجاد سخن کسی مانند او نتوانسته زیبایی‌های اندیشه را نمایان کند.

(۴) صائب شعر خود را چراغ بزم عالم می‌داند. (علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۷۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۸. گزینه ۳ درست است.

در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ به برتری معشوق بر هر چیزی «حتی بر رسیدن به بهشت» تاکید شده است ولی از گزینه ۳ این مفهوم برداشت می‌شود که بی محلی و بی توجهی معشوق نسبت به عاشق، برای عاشق مرگ‌آور است. (علوم و فنون ادبی (۱)؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

تصویر حاصل از ابیات «ب» و «ت»، رسیدن به پیری و سفید شدن موی سر است.

تصویر بیت «الف» باریدن برف سنگین و تصویر بیت «پ» ناکامی عاشق در بهره‌مندی از معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۵۴؛ سطح دشواری: ساده)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

مفهوم این بیت شوق زائدالوصف است؛ به‌طوری که شعله در برابر آن ناچیز است.

دیگر گزینه‌ها به گذرا بودن امور اشاره می‌کنند. (علوم و فنون ادبی (۲)؛ سطح دشواری: متوسط)

علوم اجتماعی

۵۱. گزینه ۳ درست است.

- نادرست: تنها جامعه تغلبیه (یا جامعه زورگویی) در دسته‌بندی فارابی براساس خواست و میل شخصی حاکم اداره می‌شوند و آریستوکراسی و الیگارشی در دسته‌بندی ارسطو نظام‌ها و حکومت‌هایی‌اند که در آن اقلیتی از جامعه حکمرانی می‌کنند (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱، ص ۱۲۱ و ۱۲۲)

- درست: (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵، ص ۱۲۱)

- نادرست: این نظریه را ریکاردو اقتصاددان انگلیسی مطرح کرده است. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹، ص ۷۵)

- درست: (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

- در دیدگاه اول درباره تعامل جهان‌های مختلف، جهان تکوینی تنها به جهان طبیعت محدود می‌شود (رد گزینه ۱ و ۲) و

جهان طبیعی مهم‌تر از جهان ذهنی و **جهان فرهنگی** است. (جامعه‌شناسی ۲، درس ۱، ص ۷)

- درجه صورت می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایمال

شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد؟ فرهنگ جهانی در صورتی می‌تواند از تفرقه بین جوامع و تباه شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کند که از ارزش جهان شمول عدالت برخوردار باشد. (رد گزینه ۱ و ۳) (جامعه‌شناسی ۲، درس ۲، ص ۱۵)
 - نشان‌دهنده استعمار قدیم است زیرا به اشغال نظامی و حضور مستقیم سربازان در کشورهای آفریقایی اشاره می‌کند. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۳، ص ۲۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۳. گزینه ۲ درست است.

الف) در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهانی بینی غالب درآمده است، به گونه‌ای که دین‌داران، ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند. (مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن)

ب) اومانیزم از نتایج منطقی سکولاریسم است، اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد و همه موجودات از جمله انسان، آیات و نشانه‌های او خواهد بود.

ج) توانایی ارزیابی اهداف و ارزش‌های انسانی را ندارد.

د) از پایان قرن بیستم با افول حس گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت شناختی شده است در بحران معرفت شناختی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۳۸، ۳۹، ۴۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

- تاریخ فرهنگ غرب به چهار دوره تقسیم می‌شود:

یونان و روم باستان، قرون وسطی، رنسانس و غرب جدید. بنابراین باید سه مورد از گزینه‌های سوال در مورد رنسانس که دوره سوم هست باشند. گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ در مورد رنسانس هستند. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۴۷ و ۴۹)

- گزینه ۱ در مورد دوره چهارم یعنی غرب جدید است. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۴۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

- برخی از پیامدهای کنش‌های ما ارادی و بخشی غیرارادی هستند. بنابراین فقط گزینه ۴ که به «همه پیامدهای کنش» اشاره کرده نادرست می‌باشد. (تایید بخش اول گزینه ۱، ۲ و ۳) - (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱، ص ۷)

- بخش دوم گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ درست می‌باشد. ویرایش گزینه ۲ گاهی برای شناخت خود، از والدین و دوستان خود درباره نقاط قوت و ضعف خویش (نه ابعاد اجتماعی هویت که کار جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان است) سؤال می‌کنیم. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۸، ص ۷۳)

- جهان اسلام در مواجهه هجوم نظامی و سیاسی اقوام مختلف طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت (رد گزینه ۱) یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد (رد گزینه ۴). اما برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.

(رد گزینه ۲ و تایید گزینه ۳) (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

- در ابتدا باید در نظر داشته باشید که عبارت‌های «الف» (جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۳ ص ۱۰۸) و «ث» (جامعه‌شناسی دهم - درس ۸ ص ۷۰) درست هستند. بنابراین با تشخیص درستی این موارد فقط در گزینه ۳ هست که به این دو مورد اشاره نشده است.

- بررسی عبارت نادرست:

ب) جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد. (جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۳، ص ۱۰۸)

پ) اخلاق پهلوانی پیامد تاثیر بعد نفسانی بر بعد اجتماعی (جامعه دهم، درس ۸، ص ۷۱)

ت) با توجه به ویژگی‌های دیگر کنش است که می‌توانیم بگوییم کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، «معنادار» است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱، ص ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۷. گزینه ۴ درست است.

- در تزلزل فرهنگی، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تری یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱ ص ۹۱)

- با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های اقتصادی که ابتدا منطقه‌ای بودند و به کشورهای غربی محدود می‌شدند، به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند. (جامعه‌یازدهم درس ۱۱ ص ۹۳)
نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵، ص ۱۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

هر خانواده، مانند خانواده‌ی ما و شما یک گروه اجتماعی است. هویت خانوادگی هر کدام از ما، بخشی از هویت اجتماعی ما و نتیجه‌ی عضویت در یک خانواده است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱، ص ۹۰)
دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می‌دیدند:
در رویکرد (نسل اول روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. در رویکرد (نسل دوم روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۵، ص ۱۲۶) (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱ / جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱ و ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
الف) حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لردجان راسل از هر اقدامی برای مقابل با قحطی ایرلند خودداری کند.
پ) لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.
ت) لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹ - صفحات ۷۶، ۷۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

الف) از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.
ب) سوسیالیسم و لیبرالیسم به مالکیت خصوصی باور داشتند با این تفاوت که سوسیالیسم آن را مطلق نمی‌دانست ولی لیبرالیسم می‌دانست. در کمونیسم مالکیت خصوصی موجودیت ندارد.
پ) چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ میلادی ادامه یافت.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹، صفحات ۷۸، ۷۹، ۸۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۱. گزینه ۳ درست است.

- غرب‌زدگی یعنی خودباختگی جوامع غیر غربی در برابر جهان غرب. قسمت اول گزینه ۲ و گزینه ۴ تعریف بحران هویت فرهنگی است.
- از خودبیگانگی فطری تصویر سراب‌گونه از حقیقت انسان ارائه می‌کند و باعث می‌شود فطرت آدمی در این جهان به آرامش نرسد و به اضطراب و تشویش گرفتار شود و در نهایت سر به عصیان و اعتراض بردارد. قسمت دوم گزینه دوم و چهارم بخشی از تعریف از خودبیگانگی تاریخی است.
- جهان اجتماعی خودباخته نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را قوام بخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است ملحق شود. به عبارتی از اینجا رانده و از آنجا مانده می‌شود. (جامعه‌شناسی (۱) - صفحات ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۶؛ سطح دشواری: آسان)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:
- هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد. در زمان قاجار با اخذ امتیازات رویتر و رژی و در زمان پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی به‌ویژه روح خودباوری ملت ایران انجام شد.

- از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰، بنا به ضرورت سیاست کاهش جمعیت اتخاذ و اجرا شد.

(جامعه‌شناسی (۱) - صفحات ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۱ درست است.

- رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی می‌گردد.

- درباره روش‌های کنترل اجتماعی فقط گزینه ۴ نادرست است؛ زیرا این سه روش در موقعیت‌های مختلف تأثیرگذار هستند.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۹ ص ۷۹)

- دولت‌های سکولار غربی از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود و اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غربی (رد)

گزینه ۲ و ۴) و سازمان‌های فراماسونری برای تأثیرگذاری بر نخبگان سیاسی این جوامع استفاده می‌کردند (جامعه‌شناسی (۱) -

۷ ص ۵۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

- لیبرالیسم اولیه روابط اجتماعی ارباب - رعیتی (فئودالیسم) در دوره قرون وسطی را به هم ریخته و کشاورزان را که در دوره

فئودالیسم که وابسته به زمین زمین‌داران بودند به کارگران که در دوره جدید در کارخانه‌ها کار می‌کردند تبدیل کرد و به تدریج

با شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی باعث شکل‌گیری چالش فقر و غنا شده است. (رد گزینه ۱ و ۴) (جامعه‌شناسی (۲) -

درس ۹ ص ۷۶ و ۷۸)

- آگوست کنت معتقد بود که در گذشته ثروت از طریق جنگ‌ها و غنائم آن به‌دست می‌آید ولی امروز از طریق غلبه انسان‌ها بر

طبیعت که به واسطه رشد علوم تجربی و صنعت است، به‌دست می‌آید بنابراین دیگر مثل گذشته نیاز به جنگ نیست اما در

همین دوره دو جنگ جهانی اول و دوم رخ داد که باعث شد نظریه کنت خطا و اشتباه باشد. (رد گزینه ۴) (جامعه‌شناسی (۲) -

درس ۱۰ ص ۸۴)

- از تقابل کشورهای فقیر و غنی به تقابل شمال و جنوب یاد می‌شود (رد گزینه ۱) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۰ ص ۸۸)

- بحران زیست‌محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی

منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد. (رد گزینه ۱ و ۳) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱ ص ۹۵)

- بحران معرفتی در دو بعد ظاهر شد: ۱) افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن. ۲) ناسازگاری ابعاد معرفتی

جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن (رد گزینه ۳) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲ ص ۱۰۰)

- برخی جامعه‌شناسان معتقد بودند که در قرن ۲۰ دین از قلمرو فرهنگ عمومی حذف می‌شود اما در سال‌های پایانی این قرن

دین و معنویت به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت که بعضی متفکران این را نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب

می‌دانند و با عنوان «افول سکولاریسم» از آن یاد می‌کنند (رد گزینه ۱ و ۳) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲ ص ۱۰۱؛ سطح

دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۳ درست است.

- تعامل عالمان شیعی با قاجار بر اساس «مقاوت منفی» بود. در مقاوت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته

می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

- جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی رفتار است.

- جنبش عدالتخانه حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌کرد و از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر

می‌داد یک انقلاب اجتماعی بود. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۴ ص ۱۱۶ و ۱۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

روانشناسی

۶۶. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه شده به مسئله‌های علمی (فرضیه)، باید پاسخ‌ها را بر اساس مشاهدات تجربی بیازماییم

و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی (در اینجا روان‌شناسی) مطابقت دهیم.

ب) فرآیند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد که دستیابی به مراحل بالاتر شناخت را امکان پذیر می کند.
پ) هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی های حسی (مانند اندازه و شکل ظاهری محرک) تکیه داشته باشد، پردازش از نوع ادراکی است.
(درس اول - صفحات ۱۲، ۲۱، ۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

عبارت اول مربوط به مهارت حرکتی ظریف اشاره دارد، عبارت دوم به مهارت حرکتی درشت و عبارت سوم به مهارت حرکتی درشت اشاره دارد. (درس دوم، ص ۴۷؛ سطح دشواری: آسان)

۶۸. گزینه ۴ درست است.

این موضوع که نمی توان به خرگوش حرکات نمایشی آموخت نشان دهنده تأثیر وراثت بر او است که قابلیت آموزش پذیری ندارد. اما سگ اگر محیط مناسبی داشته باشد و تحت تأثیر آموزش و یادگیری درست قرار گیرد، می تواند حرکات نمایشی را یاد بگیرد.
(درس ۲ - صفحات ۳۸، ۴۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

روان شناسان گشتالت به تأثیر ویژگی های حسی بر ادراک پرداخته اند به نوع پردازش افراد توجهی نداشتند.
(درس سوم - ص ۸۵؛ سطح دشواری: آسان)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

اهمیت در گوش به زنگی و جست و جو نسبی است و نمی توان گفت که در کدام یک بیشتر است. برای مثال مردم اهمیت زلزله را می دانند و گوش به زنگ آن هستند، اما خستگی باعث می شود تا پس از مدتی گوش به زنگ بودن در موقعیت را رها کنند.
(درس سوم - صفحات ۷۸ و ۷۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۱. گزینه ۳ درست است.

مسئله هایی که در علوم انسانی با آن ها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع «خوب تعریف نشده» هستند. در حالی که مسئله های علوم دیگر این گونه نیستند.
خوب تعریف نشده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل یک مسئله است به عبارت دیگر مسئله های پیچیده از آن جایی که علل متعددی دارند به راحتی قابل تعریف نیستند.
- علل اعتیاد نوجوانان به بازی های کامپیوتری مسئله مربوط به علوم انسانی است بنابراین خوب تعریف نشده است.
- دلایل ذوب شدن یخ های قطب مربوط به علم زمین شناسی است و خوب تعریف شده است.
- توقف ناگهانی خودروی مقابل، علل متعددی دارد و یک مسئله پیچیده است و خوب تعریف نشده است.
(درس پنجم - ص ۱۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۲. گزینه ۲ درست است.

- در این مثال می توان گفت هم زمانی چند فعالیت باعث ایجاد توجه ناقص شده است. (عبارت اول)
- به یاد سپردن نام بازیکن فوتبال برای یک فوتبالیست اهمیت بیشتری دارد تا نام پادشاهان صفوی. (عبارت دوم)
- در مثال مطالعه مریم در درس جغرافی اشاره به استفاده از حواس مختلف (دیداری و شنیداری) یعنی مطالعه چندحسی شده است. (عبارت سوم)
- در تدریس مباحث فلسفی، تفاوت های دو مفهوم برجسته شده است و اشاره به تمایز بخشی دارد. (عبارت چهارم)
(درس چهارم - صفحات ۱۰۵ تا ۱۰۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

- عبارت اول به بی توجهی به سبک تصمیم گیری منطقی اشاره دارد که باعث تصمیم گیری پرخطر می شود.
- در عبارت دوم اگر تصمیم موردنظر را خوب بشناسیم و موضوع تصمیم گیری دقیق تر باشد اقدام های بعدی نیز شفاف تر خواهد بود.
- در عبارت سوم اطلاع داشتن از بازی های آسیب زای فضای مجازی دلالت بر شناخت موقعیت های پرخطر دارد.
- عبارت چهارم یعنی حذف تک تک جنبه های یک موضوع دلالت به استفاده از روش های میان بر دارد.
(درس ششم - صفحات ۱۵۳ و ۱۵۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

در اثر تمرین های مختلف آموزشی می توان به تجربه های یادگیری خود افزود البته تجربه یادگیری بر توانایی های ما در حل مسئله تأثیر مهمی دارد. یعنی کسی که تمرین های مختلف آموزشی را یاد گرفته است آن روش ها را در موقعیت های جدید برای حل مسئله جدید به کار می برد. (درس پنجم - ص ۱۱۷؛ سطح دشواری: آسان)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

مرحله هفتم، معرف بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر است. رضایت از خرید خودروی انتخابی مربوط به مرحله هفتم است. در مرحله سوم که معرف بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت است، ویژگی‌های همه خودروهای داخلی و وارداتی بررسی می‌شوند. در مرحله پنجم که اجرای بهترین انتخاب یا اولویت است. در این مثال آقای محمدی بهترین انتخاب خود را اجرا کرده است. یعنی انتخاب خودروی تولید ژاپن. (درس ششم - ص ۱۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه تعارض اجتناب - اجتناب وجود دارد. رفتن به خدمت سربازی ناخوشایند است. ممنوع‌الخروج شدن هم ناخوشایند است. در سه گزینه ۱، ۲، ۴ تعارض گرایش - اجتناب وجود دارد. یعنی فرد با یک موضوع روبه‌رو است که جنبه‌های خوشایند و ناخوشایند دارد. (درس ششم - صفحات ۱۵۱ و ۱۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

- در عبارت اول هدفمندی مدنظر است. یعنی داشتن هدف به فرد، انگیزه تلاش و عمل می‌دهد.
- در عبارت دوم، ناهماهنگی شناختی وجود دارد یعنی باورهای فرد و رفتار او با هم هماهنگی ندارند.
- در عبارت سوم، درماندگی آموخته‌شده اتفاق افتاده است یعنی توان حرکت و خلاقیت از فرد سلب می‌شود؛ چرا که بین تلاش خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نمی‌بیند. (درس هفتم - صفحات ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۷، ۱۷۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۸. گزینه ۳ درست است.

برنامه‌ریزی، تلاش و وقت گذاشتن از عوامل تحت کنترل فرد هستند. وقت نگذاشتن برای درس عربی اسناد درونی، ناپایدار است و در کنترل شخص است پس با برنامه‌ریزی و وقت گذاشتن فرد موفق خواهد شد و انگیزه جبران شکست در این مورد بیش از سایر موارد است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) دشواری آزمون اسناد بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل است.
 - (۲) ضعیف بودن تدریس معلم اسنادی بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل است.
 - (۴) نداشتن استعداد، اسنادی پایدار، درونی و غیرقابل کنترل است.
- (درس هفتم - صفحه ۱۷۴ تا ۱۷۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

از دست دادن تمرکز، حواس‌پرتی و مشکل در حافظه جزو علائم شناختی فشار روانی محسوب می‌شوند. پاره کردن جزوات درسی جزء علائم رفتاری فشار روانی است. (درس هشتم - ص ۱۹۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۳ درست است.

در روان‌شناسی سلامت متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش بررسی می‌شوند.
۱- عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی. لازم به ذکر است برخی از مسائل روانی در ایجاد انواع بیماری‌های جسمانی مؤثر است.
۲- پیامدهای بیماری‌های جسمانی: بسیاری از مشکلات جسمانی موجب بروز عوارض و مشکلات روانی در فرد می‌شود (درس هشتم - ص ۱۹۱؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۸۱. گزینه ۳ درست است.

- «نور: نور، روشنایی» (ردّ گزینه ۲)
 - «السَّمَاوَات: آسمان‌ها» جمع است نه مفرد. (ردّ گزینه ۱)
 - «كَمْشَكَاةَ فِيهَا مَصْبَاحٌ مِثْلُ چَرَاغَدَانِي است که در آن چراغی است» (ردّ گزینه ۴)
 - «كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ: گویی آن یک ستاره است» (ردّ گزینه ۴)
- (عربی (۲) - درس ۴ - معرفه و نکره - ترجمه؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۴ درست است.

«دَعِ الْذِي: رها کن کسی را که» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
 «يُرِضَ الرَّحْمَانُ: تا خداوند راضی شود» دو فعل «يُرِضُ وَ يُسَخِّطُ» هر دو مجهول هستند. (ردّ گزینه ۲)
 (عربی (۲) - درس اول - ترجمه)

۸۳. گزینه ۱ درست است.

«الغدد التحتية: غدد زیرین» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
 «تَلْتَمِمْ جروحَه به: زخم‌هایش با آن بهبود می‌یابد» (ردّ گزینه ۴)
 «سائل: مایع» ردّ گزینه‌های (۲ و ۴)
 (عربی (۱) - درس ۵ ترجمه؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۲ درست است.

- «يَضْرِبُ به المثل: به او مثال زده می‌شد» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
 - «أَسْلَمْتُ: اسلام آورد» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
 - «دَعَتْ: دعوت کرد، فراخواند» (ردّ گزینه ۴) (عربی (۲) - درس ۶- ترجمه؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۵. گزینه ۳ درست است.

«يُحَذِّرُ: هشدار داده می‌شود» فعل مجهول است. (ردّ گزینه ۴)
 «أعمدة الاتصالات: دکل‌های مخابرات» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)
 «أَلَّا يَحْفَرُوا لِلزَّرَاعَةِ: که برای کشت حفر نکنند» (ردّ گزینه ۲)
 «لَأَنَّ ذَلِكَ: زیرا آن» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)
 (عربی (۱) - درس ۷- ترجمه؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۱ درست است.

(۱) «فَهُوَ صَدِيقُكَ الصَّدُوقُ: او دوست راستین توست!»
 (۲) «انطلاق و توقّفه سریعان: به حرکت درآمدن و توقفش سریع است.»
 (۴) «یدور: می‌چرخد»
 (عربی (۲) - درس دوم و سوم؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۷. گزینه ۳ درست است.

«تَرْتَفِعُ: بالا می‌رود» فعل «لازم» و «حرارة» فاعل آن است که به غلط «متعدی» ترجمه شده است.
 ترجمه درست: تب حالت بیمارگونه‌ای است که گرمای بدن، بالا می‌رود. (سطح دشواری: دشوار)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

«هر دو تیم: كلا الفريقين» ردّ سایر گزینه‌ها. «گل‌های بیشتر: أهدافا أكثر (ردّ سایر گزینه‌ها) می‌رود: یذهب» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
 (عربی (۲) - درس سوم؛ سطح دشواری: متوسط)

ترجمه درک متن

پژوهشی جدید اخیراً نشان داده است که کودکانی که از تلفن در شب‌ها استفاده می‌کنند، خوابی کوتاه‌تر و دشوارتر دارند. پژوهشگران گفته‌اند: کسانی که سن آن‌ها بین ۶ تا ۱۵ سال است، بیشتر تحت‌تأثیر آن (بی‌خوابی) قرار می‌گیرند. همچنین این پژوهش‌ها آشکار ساخته که صحبت کردن قبل از خواب با تلفن، سبب بی‌خوابی و سردرد می‌شود و استفاده از تلفن همراه بعد از نیمه‌شب تا ساعت ۳ صبح، مشکلات مذکور را چهار برابر می‌کند. ظاهراً در معرض امواج تلفن همراه قرار گرفتن هنگام استفاده، اثر منفی در قدرت بر خواب عمیق دارد و تعدادی از مردان و زنانی که در معرض آن قرار گرفته‌اند، نشانه‌های سردرد و کم‌تمرکزی نزد آن‌ها افزایش یافته است.

۸۹. گزینه ۴ درست است.

متن درباره «خطرات خوابیدن کنار تلفن همراه» صحبت نکرده است. موضوع اصلی متن درباره استفاده از موبایل قبل از خواب است. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) تأثیر تلفن همراه بر بی خوابی!

(۲) ضررهای استفاده از تلفن همراه پیش از خوابیدن!

(۳) آثار استفاده از موبایل بر شب بیداری!

۹۰. گزینه ۲ درست است.

«اگر انسان از تلفن همراه پیش از نیمه شب استفاده کند، دچار شدنش به بی خوابی بیشتر است» با عبارت «... بعد منتصف اللیل إلى الساعة الثالثة صباحاً يزيدها إلى أربعة أضعاف» در تعارض است. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) به کارگیری تلفن همراه قبل از خواب، قدرت را بر تمرکز تضعیف می کند.

(۳) عدم صحبت با موبایل قبل از خواب سبب آرامش بیشتری می شود.

(۴) امواج موجود در تلفن همراه به طور مستقیم بر بی خوابی اثر می گذارد.

۹۱. گزینه ۴ درست است.

متن به سؤال «چگونه تلفن همراه تأثیر منفی در تحصیل می گذارد» نپرداخته است. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) چه وقت استفاده از تلفن همراه خطرناک تر می باشد؟

(۲) آیا اثر زیاده روی در استفاده از موبایل برای همه یکسان است؟

(۳) عوارض و نشانه هایی که بعد از استفاده از موبایل به آن ها دچار می شویم، چیست؟

۹۲. گزینه ۲ درست است.

«أعمار» اسم «تكون» و مرفوع است.

سایر گزینه ها درست هستند.

۹۳. گزینه ۲ درست است.

مفرد «أضعاف»: چند برابر «ضعف» است نه «ضعف».

سایر گزینه ها صحیح هستند. (سطح دشواری: دشوار)

۹۴. گزینه ۱ درست است.

در این عبارت فعل معلوم «تُحَدَّثُ» به اشتباه «تَحَدَّثُ» (مجهول) حرکت گذاری شده است.

(عربی (۲) - درس های ۵ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۴ درست است.

ترجمه سایر گزینه ها:

(۱) علم در کودکی مثل نقاشی در سنگ است.

(۲) هر کس دانشی را پنهان کند گویی نادان است.

(۳) تنهایی بهتر از همنشین بد است. (سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۲ درست است.

ترجمه گزینه ها:

(۱) زنان مؤمن دیگران را مسخره نمی کنند (نباید مسخره کنند)

(۲) مؤمن نباید صدایش را بالاتر ببرد در مقابل کسی که بزرگ تر از اوست. انتهای فعل کسره گرفته، پس نهی است.

(۳) این دانش آموزان خارج نمی شوند (نباید خارج شوند) از کلاس بدون اجازه معلم. (چون از حرکت و ظاهر فعل نمی توان فهمید.)

(۴) امیدوارم که فاش نکنی برای دیگران آنچه را که به تو گفتم. (آلا ← أن + لا: حتماً نفی است.) (عربی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۷. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه بعد از «حتی» اسم آمده اما در سایر گزینه‌ها پس از حتی فعل مضارع آمده است و فعل مضارع پس از آن به شکل التزامی ترجمه می‌شود.

(عربی (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه «ما» خبر است اما در سایر گزینه‌ها «ما» نقش مفعول دارد.

(عربی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۲ درست است.

با توجه به مؤنث بودن موصوف الـ «جهات» صفت آن باید به شکل مؤنث «العلیا» بیاید. (چون هر دو مؤنث و معرفه هستند). سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

(عربی (۱) - درس اول؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

«اگر ما شرطیه باشد، هر دو فعل مجزوم می‌شوند. اما در این جمله «يُضَاعَفُ» مجزوم نشده لذا ما شرطیه نیست. (پس «يُضَاعَفُ» درست است).

(عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشواری)

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

ب) با وجود آنکه مزدک پیروان خود را از ستیز با طبقات بالا منع کرده بود، اما اموال بسیاری از بزرگان غارت شد و کار به خشونت و افراط کشیده شد.

پ) قباد که در آغاز زمامداری خود قصد داشت از قدرت اشراف و نجبا و موبدان بکاهد و دست آنان را از امور کشوری کوتاه کند، به حمایت از مزدک برخاست، اما اشراف و نجبا او را از پادشاهی برکنار و زندانی کردند. (تاریخ ایران و جهان (۱) درس ۱۰ ص ۹۵)

بقیه گزینه‌ها (الف و ت) بر طبق متن کتاب درست است. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۰، ص ۹۵)

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

- قسمت اول سؤال: استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می‌کرد و نظم آن‌ها را به هم می‌ریخت. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۷)

- قسمت دوم سؤال: نیروی دریایی ساسانیان از ابتدای تأسیس این سلسله به وجود آمد نه در اواخر این سلسله. در گزینه ۱- عبارت اول نادرست است. در گزینه‌های ۲ و ۳ همه عبارات درست هستند. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۷)

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

الف) از گزارش‌های مورخان معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته است و مردم آن‌ها را از حفظ می‌خواندند. از آن جمله است «هزار افسان» که داستان مشهور «هزار و یک شب» بر اساس آن شکل گرفته است. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۵ ص ۱۳۸)

ب) از جمله مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتاب‌ها که بر اساس تعلیم زرتشت به زبان پهلوی تألیف شد می‌توان از کتاب دینکرد نام برد که دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۴ ص ۱۳۴)

پ) سفالگری، فلزکاری و جواهرسازی، از دیگر هنرهای رایج دوران اشکانیان به‌شمار می‌روند. در این دوره، سفال‌ها نقش و طرح‌های متنوع و گوناگون داشتند، اما دارای لعابی، اغلب سبز رنگ بودند. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۶، ص ۱۴۸)

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

پ) در دوره مادها با تمرکز ثروت و قدرت نزد عده‌ای خاص، طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شکل گرفتند.
ت) در دوره ساسانی با گسترش طبقه فرادست، در درون خود این طبقه دارای مراتب و درجات متفاوتی شد.
(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۲، صفحات ۱۰۹، ۱۱۱)

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت نادرست: در دوران اشکانی هنر مجسمه‌سازی متأثر از هنر یونان شکل گرفت نه روم.
(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۶، صفحات ۱۴۸، ۱۵۰)

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

در ۲۰۰ ق. م طایفه‌های بیابانگرد از دشت‌های اروپای شرقی به یونان آمدند. سایر وقایع در ۱۵۰۰ ق. م اتفاق افتاده است.
(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۵، ۶ - صفحات ۴۳، ۴۶ و ۵۱ و ۵۵)

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه درست: پیمان‌نامه مدینه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود. (ص ۳۶) شکست در غزوه بدر ضربه سنگین و جبران‌ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد. (ص ۳۷)
بررسی گزینه‌های نادرست:

۲) طی سال‌های هفتم و هشتم هجری، تعدادی از حاکمان محلی در اطراف شبه‌جزیره عربستان مانند عمان، بحرین، نجران و یمن به اسلام گرویده و یا با بستن پیمان و پرداخت جزیه، تابع حکومت مدینه شدند - با نزول سورة براءت (توبه) و ابلاغ آن، مکه و خانه خدا، به‌عنوان حرم اسلامی اعلام شد و مشرکان حق نداشتند وارد آنجا شوند. (ص ۳۹)

۳) پس از پیمان‌نامه مدینه، با نزول تدریجی آیات مربوط به جهاد، خمس، زکات، جزیه و ...، نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اسلام و الگوی حکومتی پیامبر کامل شد. (ص ۳۶) - در ذی‌القعدة سال ششم هجرت، پیمان صلح حدیبیه میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. قرآن این صلح را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است. (ص ۳۸)

۴) در سال نهم هجرت هیئت‌های نمایندگی قبیله‌های مختلف عرب از هر سو به مدینه آمدند و ضمن پذیرش اسلام، فرمانبرداری خود را از رسول خدا اعلام کردند. (ص ۳۹) - در رمضان سال هشتم هجرت، مکه به‌صورت مسالمت‌آمیزی، فتح و کعبه از بت‌ها پاک‌سازی شد. (ص ۳۹) (تاریخ (۲) - درس ۴، صفحات ۳۶ تا ۳۹)

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه درست: با پایان گرفتن حکومت مأمون و خارج شدن اداره امور از دست وزیران ایرانی، به تدریج حکومت عباسیان نیز رو به ضعف و انحطاط گذاشت. جانشینان مأمون، سپاهی از ترکان که در سرحدات ماوراءالنهر به اسارت مسلمانان درآمده بودند و در سوارکاری و تیراندازی مهارت داشتند، تشکیل دادند. پس از آنکه فرماندهان این سپاه با عنوان «امیرالامراء» قدرت را به دست گرفتند و بر امور خلافت تسلط یافتند، دورانی از هرج و مرج آغاز شد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

۱) بسیاری از حاکمانی که به‌عنوان امیر یا سلطان قدرت را به دست گرفته بودند، برای توجیه مشروعیت حکومت خود و مقبولیت نزد توده‌های مردم مسلمان، نیازمند فرمان و لواء خلیفه بودند و چنین وانمود می‌کردند که مطیع اوامر او هستند.

۲) حتی امیران و سلاطین برخی از سلسله‌ها، مانند آل‌بویه و سلجوقیان، بر پایتخت عباسیان نیز تسلط یافتند. با این حال، احترام و جایگاه دینی خلفا همچنان محفوظ ماند.

۳) فرماندهان سپاه خودسرانه، خلیفه‌ای را خلع و فردی دیگر از خاندان بنی‌عباس را بر جای او می‌نشانند.

(تاریخ (۲) - درس ۷، ص ۷۰)

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه درست:

- طغرل سلجوقی بنیانگذار حکومت سلجوقیان پس از تصرف سراسر ایران، به بغداد رفت و خلیفه عباسی را از سلطه آل‌بویه در آورد و خود را منجی خلافت معرفی کرد. خلیفه نیز حکومت ایران و عراق را به او بخشید و دستور داد که نام وی را در خطبه

بخوانند و سکه به نام او زنند. (ص ۱۰۲ و ۱۰۳)

- در هنگامه ضعف سامانیان، محمود، فرزند سبکتگین که سپهسالار سامانیان در خراسان بود، در شهر غزنه حکومتی مستقل تأسیس کرد که در تاریخ ایران به حکومت غزنویان مشهور است. وی سپس به تدریج بر تمامی نواحی خراسان و بخشی از قلمرو سامانیان سلطه یافت. محمود همچون بسیاری از فرمانروایان هم عصر خود، از ابتدای تأسیس حکومت خود در پی کسب حمایت خلیفه عباسی برآمد. (ص ۱۰۱)

- در زمان سلطان محمد، روابط خوارزمشاهیان با خلافت عباسی، به تیرگی گرایید. خلیفه عباسی که در آن زمان درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد. به همین سبب سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکرکشی کرد. (ص ۱۰۴ و ۱۰۵)

- سلجوقیان طایفه‌ای از ترکان بودند که پس از گرویدن به اسلام، نخست در ماوراءالنهر و سپس در خراسان مستقر شدند. طغرل سلجوقی پس از تصرف نیشابور، این شهر را به عنوان مرکز حکومت خود برگزید. (ص ۱۰۲) (تاریخ (۲) - درس ۱۰، صفحات ۱۰۱ تا ۱۰۵)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

گزینه درست: از جمله ویژگی‌های مهم معماری دوره ایلخانان و تیموریان، گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود. در این دوره همچنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزیین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد. (درس ۱۲ ص ۱۳۰)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از ویژگی‌های مهم معماری دوره ایلخانان و تیموریان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند بود. (درس ۱۲ ص ۱۳۰)

(۲) مسجد جمعه اصفهان که یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهار ایوانی ایران است، در زمان سلجوقیان ساخته شده. (درس ۱۰ ص ۱۱۲)

(۳) مسجد شیخ لطف الله به لحاظ وسعت و ابعاد، کوچک‌تر از مسجد جامع عباسی است، اما از نظر فن معماری و زیباشناسی از آثار بی نظیر معماری ایران به شمار می‌رود. (تاریخ (۲) - درس ۱۴ ص ۱۵۳)

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ درباره اوضاع اروپا در قرون وسطی درست و گزینه ۳ نادرست است.

(۳) سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال به وجود آمد. اربابان یا فئودال‌ها کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند؛ به این معنا که از زیردستان خود مالیات می‌گرفتند، به قضاوت می‌پرداختند و حتی بعضی از آنان حکم اعدام صادر می‌کردند. آنان همچنین حق اعلان جنگ و صلح داشتند و پرچم و لوای مخصوص به خود داشتند. (تاریخ (۲) - درس ۱۵ ص ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۷۰، ۱۷۱)

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

(پ) اصلاحات گسترده خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی با مسلمان شدن غازان خان (۶۴۹ ق)

(ب) مرگ ابوسعید آخرین ایلخان مغول (۷۳۶ ق)

(الف) غلبه تیمور گورکانی به رقیبان و به دست گرفتن حکومت ماورالنهر (۷۷۱ ق)

(ت) تصرف نواحی مرکزی و غربی ایران توسط دو اتحادیه قبیله‌ای قراقویونلو و آق‌قویونلو بعد از مرگ شاهرخ (۸۵۰ ق). فرزند تیمور در رقابت و ستیز شاهزادگان

(تاریخ (۲) - درس ۱۱، صفحات ۱۱۶ و ۱۱۸)

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(۲) علویان شیعه‌مذهب بودند.

(۳) سلسله‌های طاهری و سامانی از خلفای عباسی اطاعت ظاهری می‌کردند.

(۴) سلسله‌های طاهریان و سامانیان ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی داشتند. (تاریخ (۲) - درس ۹، صفحات ۹۰، ۹۲)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

چون مرحله جمع‌آوری اطلاعات، در بین مراحل کار پژوهش جغرافیایی، مرحله سوم است. پس ممکن نیست که بعد از آن، مرحله دوم تدوین فرضیه یا ارائه پیشنهادها و خبرهای اولیه در چارچوب مسئله پژوهش را انجام داد. اما می‌توان مراحل دیگر را انجام داد؛ مثلاً گزینه ۲ که مرحله چهارم (پردازش اطلاعات) است یا گزینه ۳ و ۴ که مرحله پنجم (نتیجه‌گیری) است. (جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۰ و ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

مهم‌ترین سامانه بارشی توده هوای مرطوب غربی است که رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد. این توده هوایی از سمت غرب وارد ایران می‌شود. بنابراین جهت آن با توده هوای سرد سیبری متفاوت اما زمان ورود آن با توده هوای سودانی مشابه است؛ زیرا توده هوای سیبری از سمت شمال شرقی در دوره سرد سال وارد ایران شده و باعث سردی و خشکی هوا در ماه‌های سرد و موجب بارش در سواحل دریای خزر می‌شود و توده هوای سودانی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جهت ورود توده هوای مرطوب موسمی جنوب شرقی است.

(۲) فصل ورود توده هوای مرطوب غربی با سرد و خشک سیبری یکی است.

(۳) جهت ورود توده هوای سودانی تقریباً جنوب غربی است و اثر توده هوای گرم و خشک افزایش شدید دما است. (جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) یعنی وجود تجارت دریایی و منابع نفت و گاز ویژگی مشترک دریای خزر و و خلیج فارس است.

(ب) یعنی صید ماهی و میگو ویژگی مشترک دریای عمان و خلیج فارس است.

(پ) یعنی دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان، حمل کالا و مسافر ویژگی خاص دریای عمان است.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، صفحات ۵۲، ۵۳، ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

در کشور در حال توسعه مانند اکوادور نمودار به شکل هرم باقاعده پهن است به معنای جوانی جمعیت، رشد طبیعی بالا، موالید زیاد، امید به زندگی کم (و نیاز به امکانات آموزشی برای کودکان) در کشور توسعه یافته مانند آلمان نمودار به شکل زنگ با قاعده باریک است به معنای رشد طبیعی پایین، امید به زندگی زیاد، تعداد فعالان اقتصادی زیاد و جمعیت روبه پیری (و نیاز به جذب جمعیت یا سیاست‌های افزایش جمعیت)

(جغرافیا (۱) - درس ۷، ص ۶۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

(الف) نقطه C نشان‌دهنده قله است.

(ب) با توجه به افزایش ارتفاع به سمت مرکز و ارتفاع کمتر از ۳۰۰ متر تپه است.

(پ) نقطه B وسط دو منحنی میزان ۱۲۰ و ۱۴۰ است. بنابراین ارتفاع آن ۱۳۰ متر خواهد بود.

(ت) در سمت راست فشردگی منحنی‌های میزان بیشتر است یعنی شیب بیشتر خواهد بود که شرق است.

(جغرافیا (۲) - درس ۴ مهارت‌های جغرافیایی ص ۵۱ و ۵۲)

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های متعدد نقش صنعتی دارند و چهره و سیمای شهر منعکس کننده نقش آن‌هاست.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ت) وجود مراکز اداری و وزارت‌خانه‌ها مربوط به شهر تهران با نقش سیاسی و اداری است.

پ) وجود مراکز تاریخی و گردشگری هرچند به اصفهان نقش گردشگری می‌بخشد؛ اما اراک با وجود سابقه خود، به‌عنوان شهر گردشگری در ایران مطرح نیست. (جغرافیا (۱) - درس ۹، ص ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

چون عبارت باید بیانگر رابطه انسان و محیط با لحاظ توان‌های محیط و تأثیر جغرافیا برای بهتر کردن زندگی باشد؛ پس موارد ۲، ۳، ۴ که وجه مثبتی از استفاده متقارن محیط و بهتر شدن زندگی انسان را نشان نمی‌دهد، نادرست‌اند و فقط گزینه ۱ بیانگر استفاده بهینه از شرایط محیطی است. (جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۵؛ درس ۱۰، ص ۹۵؛ درس ۷، ص ۸۸ و ۹۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

ترتیب زمانی تقسیمات کشوری ایران به:

۱- در دوران سلوکیان تقسیم کشور به ۷۲ بخش (پ)

۲- در دوران ساسانیان تقسیم کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، کمرگ یا تسرج (شهرستان) و رستاک (دهستان) (الف)

۳- در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجار تقسیم کشور به ایالت، ولایت، بلوک و قصبه (ب)

۴- در سال ۱۳۱۶ تقسیم کشور به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان (ت) (جغرافیا (۱) - درس ۸ - صفحات ۷۲، ۷۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

در لیبی تپه‌های ماسه‌ای (تلماسه) وجود دارد که از اشکال تراکمی (ب) هستند و بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدید می‌آیند. ماسه‌هایی که به وسیله باد در سطح زمین حرکت می‌کنند اگر به موانعی برخورد کنند و متوقف شوند یا سرعت باد کاهش یابد روی هم انباشت می‌شوند و تلماسه را تشکیل می‌دهند. (ت)

در الجزایر چاله بادی وجود دارد که از اشکال کاوشی است. (الف - پ)

در اردن دشت ریگی وجود دارد که از اشکال کاوشی است. (الف)

در مصر یاردانگ وجود دارد که از اشکال کاوشی است. (الف) (جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۷ و ۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

استرالیا از جمله مراکز دامداری تجاری جهان است که با استفاده از تجهیزات مدرن و روش‌های علمی اقدام به نگهداری دام و پروراندن آن می‌کند. (الف)

در این کشور به‌دلیل نظام فدرال، قوانین آموزش و پرورش، نوع برنامه‌های درسی و دوره‌های تحصیلی در ایالت‌های مختلف آن متفاوت است. (ت) بررسی عبارت‌های نادرست:

هر چند استرالیا در تولید گندم در سطح جهان نقش دارد اما درباره تولید ذرت، سهم ایالات متحده ۴۰ درصد تولید ذرت جهان است. (پ) استرالیا از کشورهای مرکز است نه نیمه‌پیرامونی (ت) (جغرافیا (۲) - درس ۷، ۸، ۱۰ - صفحات ۸۷، ۹۰، ۱۳۹، ۱۰۷؛ سطح دشواری: بسیار دشوار)

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت نادرست:

قشم بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس است ولی این مسئله شامل کیش نمی‌شود. تنها بندر اقیانوسی ایران چابهار است که این جزایر در شمال آن قرار ندارند. ضمناً این دو جزیره که منطقه آزاد تجاری هستند برای توسعه صادرات هستند نه واردات. (جغرافیا (۲) - درس ۹ و ۸، ص ۱۰۹ و ۱۱۰ و ۱۱۹؛ جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۴ و ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

الف) مرز کانادا و آلاسکا از مرزهای پیش‌تاز است که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

ت) این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

توضیح عبارت‌های نادرست:

ب) مربوط به مرز تحمیلی و (پ) مربوط به مرز تطبیقی است. (درس ۱ - جغرافیا (۲)، صفحات ۱۳۲، ۱۳۳)

منطق و فلسفه

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

بوعلی سینا در دانشنامه‌ی علایی به این نکته اشاره دارد که «علم منطق، علم ترازوست و علم‌های دیگر، علم سود و زیان و هر دانشی که به ترازو سنجیده نشود، یقین‌آور نباشد؛ پس چاره نیست از آموختن علم منطق. (ص ۱ کتاب منطق) امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات درست و نادرست، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد. البته این امر نمونه‌ای از کاربرد عمومی و روزمره‌ی منطق در زندگی است. (منطق - درس ۱؛ سطح دشواری: ساده)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ می‌توان به دلالت التزام اشاره کرد: (میز ← مسئولیت و مقام)، (جان: آزرده و خسته)، (دست ← بی‌کار و بی‌اثر). ولی در گزینه ۲ به سبب نوع نگارش (فاصله یا نیم‌فاصله) می‌توان مرتکب خطا شد. (شهر یار / شهریار) (منطق - درس ۲ - صفحات ۱۴، ۱۵، ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

منظور صورت سؤال، مغالطه‌ی اشتراک لفظ است که در کلمه‌ی «تصدیق» دیده می‌شود (گواهینامه و نوعی علم). در گزینه ۲) توسل به معنای ظاهری «نوشابه» شده است. در گزینه ۳ مغالطه‌ی نگارشی (خار / خوار) صورت گرفته و در گزینه ۴) مغالطه‌ی ابهام در عبارت داریم (شعرها را بدون خطا قرائت کرد یا شعرها را بدون اشتباه دانست؟) (منطق - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

مفهوم و مصداق، ابعاد تصور هستند ولی لزوماً هر مفهومی، مصداق و نمونه‌ی خارجی ندارد. (رد گزینه ۱) مفاهیم جزئی می‌توانند نمونه‌های دیگری داشته باشند مانند مجموعه‌های معین، هر تصور داخل گیومه و ... ولی معمولاً به آن دو صورت دیده می‌شود. (رد گزینه ۲) مفهوم کلی می‌تواند چند مصداق (پدر و کوه)، تک‌مصداق (مولود کعبه، تنها قهرمان مارا تن ایران) و یا بدون مصداق (دریای حیوه، مدینه‌ی فاصله) باشد (رد گزینه ۳ و تأیید گزینه ۴) (منطق - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

هرگاه بخواهیم به معرفی بهتر یک تصور کمک کنیم از تعریف ترکیبی استفاده می‌کنیم که حداقل از دو تعریف و حداکثر از سه تعریف تشکیل می‌شود (رد گزینه ۲ و ۳). مثالی که در گزینه ۱) به کار رفته هم تعریف دوری بوده و از هم‌معنی یک تصور بهره برده و هم نوعی تعریف مبهم و دشوار است. مثال گزینه ۴) فقط نوعی تعریف دوری است ولی ابهام ندارد.

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

نتیجه چند مورد را به همه‌ی موارد تعمیم دهیم، ناشی از استقرای تعمیمی است که مبتنی بر تخمین استوار است و برای پرهیز از مغالطه باید ویژگی‌هایی داشته باشد. مانند بخش اول گزینه‌های ۲ و ۴ که همگی استقرای تعمیمی‌اند (رد گزینه ۱ و ۳) ولی واری فرضیه‌های علمی از طریق استنتاج بهترین تبیین است (رد گزینه ۴) درحالی‌که برای یافتن مبانی علوم تجربی از استدلال‌های استقرایی قوی بهره می‌برند. (منطق - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

هرگاه موضوع قضیه، خود کلمه‌اش مورد نظر باشد، جزئی است (کلمه «درد» مورد نظر بوده) موضوع گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ مفهومی کلی و قضیه محصوره است.

یادمان باشد، این میز کلاس، جزئی است ولی میز این کلاس، کلی است. (منطق - درس ۶، متوسط)

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

«هر ب، ت نیست» یعنی «بعضی ب، ت نیست» و کاذب؛ پس باید متناقض آن را به دست آوریم ← «هر ب، ت است» صادق؛ قضیه اول: «بعضی ت ب است» (با این قضیه اخیر صادق) نسبت عکس مستوی دارد ← صادق؛ قضیه دوم: «بعضی ب، ت است» (هم از طریق قضیه اول و هم از طریق متناقض قضیه اصل، به دست می‌آید): عکس مستوی آن‌هاست: صادق؛ قضیه سوم: هیچ ت ب نیست با قضیه اول نسبت تناقض دارد: کاذب

۱۳۴. گزینه ۱ درست است.

در صورتی که قضیه‌های سالبه کلیه و موجبه جزئیه داشته باشیم، دامنه مصادیق هم موضوع و هم محمول، یکسان است. (سالبه کلیه: هر دو مثبت / موجبه جزئیه: هر دو منفی)
مانند گزینه ۱، در گزینه ۲ سالبه کلیه - موجبه کلیه، در گزینه ۳ (موجبه کلیه - موجبه جزئیه) و در گزینه ۴ (سالبه جزئیه - موجبه کلیه) داریم که دایره مصادیق یکسانی ندارند. (منطق - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

ابتدا اصل قضیه را به دست می‌آوریم «هر ش، س است» می‌بینیم که دامنه مصادیق محمول (س) منفی است. پس نمی‌تواند در قضیه نتیجه مثبت باشد (گزینه ۴) ولی (س) در سایر گزینه‌ها علامتش منفی است و تطبیق می‌کند. (منطق - درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

در قیاس استثنایی متصل، چهار حالت که تنها دو حالت آن دارای نتیجه قطعی است و در حالت‌های نامعتبرش (رفع مقدم/ وضع تالی) دچار مغالطه می‌شویم و نمی‌توانیم به نتیجه درستی برسیم. در مقدمه دوم از دانشگاه نرفتن (رفع مقدم) به نتیجه ناروا رسیده‌ایم. (منطق - درس ۹، مغالطه‌ها؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

تکنیک دلیل‌تراشی در مغالطه‌های غرضی (در اثر عوامل روانی) استفاده و کاربرد دارد. در طول زندگی جمله‌های مختلف از زرق و برق‌های احساسی و روانی پیچیده و سپس به افراد عرضه می‌شوند. یکی از این مغالطه‌ها، توسل به احساسات و یکی از آن‌ها تطمیع (حراجی‌ها و جایزه‌ها) که بدون بیان دلایل معتبر، از احساسات افراد سوء استفاده می‌شود. (منطق - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

سقراط به دو علت: قطعاً به سبب تواضع و فروتنی و احتمالاً به سبب هم‌ردیف شدن با مغالطه‌کاران، تمایل نداشت او را سوفیست بخوانند. عبارت «دل خوش نبودن» بار منفی دارد و به سبب هم‌ردیف نشدن با سوفسطائیان می‌شود. فلسفه، موضوع خاصی را دنبال نمی‌کند بلکه با کلی‌ترین موضوعات (بودن یا نبودن) سروکار دارد. (فلسفه (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

با تفکر فیلسوفانه است که بنیان‌های فکری خودمان را بنا می‌کنیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و از تعصبات، تخیلات و تبلیغات پرهیز می‌کنیم. البته برخی گاهی درگیر تفکر فلسفی می‌شوند ولی تفکر فیلسوفانه به صورت جدی و حرفه‌ای به این موضوعات می‌پردازد. (فلسفه (۱) - درس ۳، ص ۲۱؛ سطح دشواری: ساده)

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:
از یونان (ایونیا) به عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌شود (رد گزینه ۲) این ضرب‌المثل تأییدی بر نظریه وحدت اضداد هراکلیتوس بود (رد گزینه ۳) مفاهیم شدن و بودن را پارمیندس و تنوی، کیهان و فلسفه را فیثاغورس به کار برد. (فلسفه (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: ساده)

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

چون سقراط هیچ کتابی ننوشت، سراسر زندگی‌اش آینه تمام‌نمای فلسفه اوست و از مطالعه زندگی‌اش می‌توانیم دفتر اندیشه‌های فلسفی‌اش را ورق بزنیم و به نقش حقیقی فلسفه در زندگی انسان، بیشتر پی می‌بریم اما دفاعیه سقراط در دادگاه، بیانیه‌ای فلسفی بود که همه اصول زندگی او را دربرمی‌گرفت. (رد گزینه ۱ و ۴) رمز پیام سروش معبد دلفی این بود که به ما آشکار کند که تا چه اندازه نادانیم و اگر از سقراط به عنوان «دانا» یاد کرد، فقط به این سبب بود که بگوید: داناترین شما کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند (ارزش خروج از جهل مرکب). سقراط رسالتش را بیدار ساختن مردم و دعوت آنها به فضیلت بود (ص ۴۰) ولی مأموریتش را کوشش در جستجوی دانش و حتی آموزش آن به دیگران (ص ۴۱) می‌دانست (رد گزینه ۲) (فلسفه (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

عقل به عنوان یکی از ابزارهای معرفت در سه حیطه فعالیت دارد: ۱- شناخت تجربی (عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حس) ۲- شناخت و تشریح علل حالت‌های درونی نفس ۳- شناخت عقلی / عقل محض: عقل بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال به حقایق برسد مانند دانستنی‌های فلسفی و ریاضی. اما کشف و مشاهده بی‌واسطه و گام به گام حقایق، مربوط به ابزار دیگری به نام «قلب یا دل» است ← شناخت شهودی (فلسفه (۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

فیلسوفان مشایی همچون فارابی و بوعلی سینا برای شناخت وحیانی، اعتبار خاصی قائل بودند (رد گزینه ۱) سهروردی بر معرفت شهودی تأکید داشته و کوشید آنچه را که از طریق اشراق و به صورت الهامات شهودی به دست آورده بود، تبیین استدلالی کند و در نهایت نظام فلسفی خویش را بر پایه آن شهودها بنا کرد. (رد گزینه ۲) ملاصدرا راه سهروردی را تکمیل کرد و توانست به نحو مطلوبی از معرفت شهودی در کنار معرفت عقلی بهره برد و نیز پیوند مستحکمی میان فلسفه و معرفت و حیانی برقرار کرد. به باور او عقل و دین تأییدکننده یکدیگرند: «عقل و دین در همه احکام خود با هم تطبیق دارند. (رد گزینه ۳) (فلسفه (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

خودشناسی هم شامل انسان‌شناسی می‌شود و هم مباحث موضوعات علوم تربیتی را دربر می‌گیرد، پس دایره‌اش عام‌تر از انسان‌شناسی فلسفی است. گاهی به جای انسان‌شناسی فلسفی از تعبیر «خودشناسی» استفاده می‌شود. (فلسفه (۱) - مقدمه بخش سوم - ص ۶۹؛ سطح دشواری: ساده)

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

بخش اول گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ درست است اما گزینه ۳ دربارهٔ دکارت نادرست است. چون ایشان روح و بدن را کاملاً از یکدیگر مجزا می‌داند که خاصیت‌های متفاوت دارند هرچند باهم هستند و روح از بدن استفاده می‌کند. (ص ۷۳ و ۸۱) از دیدگاه فیلسوفان مسلمان، ملاک فعل اخلاقی، عقل عملی است. (فلسفه (۱) - درس ۹، ۱۰ و ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۲ درست است.

ابتدا تولید ناخالص داخلی (GDP) را حساب می‌کنیم:

فعالیت خارجیان مقیم کشور ⊕ لوازم برقی ⊕ واسطه صادراتی ⊕ پوشاک ⊕ مواد غذایی ⊕ سرمایه‌های فیزیکی (ارزش = GDP

$$GDP = ۵۳۰ + ۲۴۰ + ۱۵۰ + ۹۸۰ + ۳۴۰ + ۴۷۵ + \left(\frac{۳۶۰}{۲}\right) = ۲,۸۹۵ \text{ میلیارد دلار}$$

ب) دقت کنید کالاهای واسطه‌ای چون صادراتی هستند و از چرخه تولید داخلی خارج شده‌اند، بنابراین به عنوان کالای نهایی در محاسبات وارد می‌شوند، اما خانه‌های بازسازی شده به عنوان کالای دست دوم و محصولات کشاورزان، تولیدکننده مواد اولیه کارخانجات (کالای واسطه‌ای) در محاسبات وارد نمی‌شوند، همچنین ارزش فعالیت افراد کشور که مقیم خارج‌اند، نیز در محاسبه تولید ملی وارد می‌شود، نه تولید داخلی.

$$\text{الف) } GDP \text{ سرانه} = \frac{GDP}{\text{جمعیت کل}} = \frac{۲,۸۹۵ \text{ میلیارد}}{۴۰ \text{ میلیون}} = \frac{۲,۸۹۵,۰۰۰}{۴۰} = ۷۲,۳۷۵ \text{ دلار}$$

توجه کنید برای محاسبه سرانه هر شاخصی، باید شاخص مورد نظر به جمعیت کل کشور تقسیم شود، یعنی آوردن جمعیت شاغل فقط یک دام آموزشی است.

$$\text{ت) } \text{هزینه استهلاک} = \frac{۱}{۷} (۵۳۰ + ۲۴۰) = \frac{۷۷۰}{۷} = ۱۱۰ \text{ میلیارد دلار}$$

(پ)

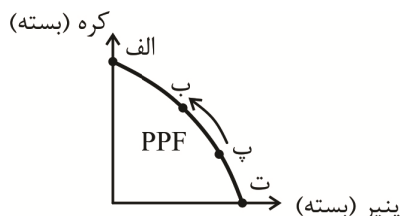
هزینه استهلاک - GDP = تولید خالص داخلی (NDP)

$$\text{NDP} = 2,785 - 110 = 2,895 \text{ میلیارد دلار}$$

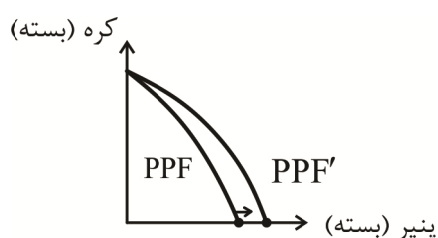
۱۴۷. گزینه ۱ درست است.

به دلیل کمیابی در منابع، همیشه باید بین گزینه‌های انتخاب، بده - بستان کرد.

ب: توجه کنید که حتی اگر یک کشور کالایی را از دیگر کشورها بخرد، هنوز با کمیابی و مبادله مواجه است. هر انتخابی در جامعه هزینه فرصتی برای آن جامعه به همراه دارد و هزینه فرصت یک انتخاب، اولویت دومی است که در ازای انتخاب گزینه اول از آن صرف نظر کرده‌ایم؛ در این سؤال با اختصاص دادن بودجه به واردات کالاهای بهداشتی و دارویی از سرمایه‌گذاری مولد در بخش صنعت ناگزیر صرف نظر کرده‌ایم.

(پ) تقاضای مردم برای خرید بیشتر کره باعث می‌شود روی منحنی PPF به سمت راست و بالا به طرف نمودار عمودی حرکت کنیم یعنی مقدار کمتری پنیر و مقدار بیشتری کره تولید کنیم.

تعداد بیشتر تولید پنیر به خاطر افزایش فناوری دستگاه‌های تولیدی پنیر باعث رشد منابع و افزایش تولید و در نهایت جابه‌جایی منحنی PPF به سمت جلو و روی محور افقی می‌شود.

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

الف) کارآفرین نسل دوم که در عمل با تیزبینی خود قبل از اینکه دیگران فرصت‌های موجود را شناسایی کنند دست به تولید محصولی جدید زده‌اند.

- بانوی کارآفرینی که هنر سوزن‌دوزی زنان بلوچ را دیده است و هم برای آنان اشتغال‌زایی می‌کند و هم سود خود را می‌برد، نیز از ویژگی «تیزبینی» برخوردار است.

ب) شرکت‌ها انواع مختلفی دارند، مهم‌ترین آن‌ها «شرکت سهامی» است ولی در همه شرکت‌ها سهام چاپ نشده و دارایی به سهم تقسیم نمی‌شود - همه شرکت‌ها تابع قوانین دولتی برای حفظ منافع سرمایه‌گذاران هستند.

پ) «تعاونی تولید زعفران دست‌چین» یک تعاونی است که تقریباً نحوه راه‌اندازی آن و تقسیم کردن سود به نسبت سرمایه آن مانند «شرکت سهامی کشت و صنعت غرب کشور» است ولی نحوه اداره آن‌ها متفاوت است در شرکت‌های سهامی، هر عضو به تعداد سهام خود، حق رأی دارد ولی در تعاونی‌ها، عضو هر اندازه سرمایه یا سهام داشته باشد، باز حتی یک رأی دارد.

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

الف) پول‌های تحریری (چک) + مسکوکات + چک پول‌ها + اسکناس‌ها = حجم پول

$$\text{واحد} = 980,000 + 458,000 + 618,000 = 2,056,000$$

پ) چک‌ها (پول تحریری) - سپرده‌های بلندمدت، کوتاه مدت و چک‌ها = شبه پول

$$\text{واحد} = 1,436,000 - 618,000 = 818,000$$

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

$$\text{واحد} = 2,056,000 + 818,000 = 2,874,000$$

(ب)

سپرده‌های بلندمدت - شبه پول = سپرده‌های کوتاه‌مدت

$$\text{واحد} = 818,000 - 500,000 = 318,000$$

(ت)

$$\text{نرخ رشد نقدینگی} = \frac{\text{نقدینگی قدیم} - \text{نقدینگی جدید}}{\text{نقدینگی قدیم}}$$

$$\text{نرخ رشد نقدینگی} = \frac{2,874,000 - 2,600,000}{2,600,000} = \frac{274,000}{2,600,000} \div 260000 = \frac{10.53}{100} \approx 1.05\%$$

۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

در سه قدم مسئله را حل می‌کنیم:

قدم اول محاسبه درآمد: برای محاسبه درآمد باید تعداد کالای فروخته شده را ضرب در قیمت آن کالا کنیم.

توجه: کاری نداریم که ۱۰,۰۰۰ جفت کفش تولید شده است مهم این درآمد است که ۸۵۰۰ جفت آن به فروش رسیده است.
تومان $8500 \times 400,000 = 3,400,000$ = درآمد تولیدکننده

قدم دوم: محاسبه هزینه‌های آشکار

به تبدیل واحدهای ماهانه به سالانه دقت کنید:

$$\text{تومان} \quad 60,000,000 \times 12^{\text{ماه}} = 720,000,000$$

$$\text{تومان} \quad 3,000,000 \times 12^{\text{نفر}} \times 12 = 432,000,000$$

دقت کنید که هزینه‌های شخصی صاحب کارگاه هیچ ربطی به محاسبه سود یا زیان بنگاه ندارد و اصلاً در محاسبات لحاظ نمی‌شود. باید تمام هزینه‌های آشکار بنگاه را با هم جمع کنیم:

$$\text{تومان} \quad 720,000,000 + 100,000,000 + 432,000,000 + 350,000,000 + 150,000,000 = 1,752,000,000$$

قدم سوم محاسبه سود یا زیان اقتصادی

از آنجا که صورت سؤال سود واقعی یا به عبارتی سود با احتساب هزینه فرصت را از ما خواسته است پس باید هزینه‌های پنهان را هم محاسبه کرده و از درآمد کسر کنیم:

$$[\text{هزینه‌های پنهان (هزینه فرصت) + هزینه‌های آشکار}] - \text{درآمد} = \text{سود واقعی}$$

$$\text{تومان} \quad 3,400,000,000 - (1,752,000,000 + 1,000,000,000) =$$

$$\text{تومان سود واقعی} \quad 3,400,000,000 - 2,752,000,000 = 648,000,000$$

$$\text{سود واقعی} \Rightarrow \text{مجموع هزینه‌های آشکار و پنهان} > \text{درآمد}$$

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

$$I = (\text{قیمت هر واحد } X \times \text{مقدار تولید } X) + (\text{قیمت هر واحد } Y \times \text{مقدار تولید } Y)$$

$$\text{بودجه کل شرکت} \Rightarrow 32,000,000,000 = (4000 \times 8,000,000) + (0 \times Px)$$

$$\text{در نقطه E} \Rightarrow (0 \times 8,000,000) + (5000 \times Px) = 32,000,000,000$$

$$5000 Px = 32,000,000,000 \Rightarrow Px = 6,400,000$$

(ب) تصمیم عاقلانه $\leftarrow$ کم کردن تولید ظرفشویی و اضافه کردن رختشویی که ارزان‌تر است و تقاضای بیشتر دارد $\leftarrow$ حرکت از C به D است.

$$\text{از دست دادن } 1000 \text{ دستگاه ظرفشویی } 1000 = 2000 - 1000$$

$$\text{هزینه فرصت (از دست داد } 30 \text{ میلیارد تومان)} \Rightarrow 1000 \times 30,000,000 = 30,000,000,000$$

(پ) دقت کنید: در این بخش «سود» تولیدکننده مورد نظر است.

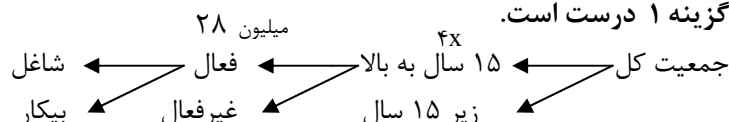
$$\text{درآمد} \quad 5000 \times 15,000,000 = 75,000,000,000 \rightarrow \text{قیمت فروش} \times \text{تعداد فروش}$$

$$\text{هزینه} \quad 5000 \times 6,400,000 = 32,000,000,000$$

$$\text{سود} = \text{درآمد} - \text{هزینه}$$

$$\text{سود} = 75 - 32 = 43 \text{ میلیارد تومان}$$

۱۵۲. گزینه ۱ درست است.

ابتدا جمعیت افراد ۱۵ سال به بالا و زیر ۱۵ سال را به دست می‌آوریم:

$$\Rightarrow \text{میلیون } 45 = 5X \Rightarrow 4X + X = 45,000,000 \Rightarrow \text{زیر ۱۵ سال} + ۱۵ سال به بالا = \text{جمعیت کل}$$

$$\text{جمعیت زیر ۱۵ سال} = 9 \text{ میلیون} = \frac{45 \text{ میلیون}}{5}$$

$$\text{میلیون } 36 = 4X = 4 \times 9 = \text{جمعیت } ۱۵ سال به بالا$$

(الف)

میلیون نفر ۲۸ = جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

$\%25 = \%75 - \%100 =$ نرخ اشتغال $\%100 =$ نرخ بیکاری

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \rightarrow \frac{25}{100} = \frac{X}{28 \text{ میلیون}} \rightarrow \frac{1}{4} = \frac{X}{28 \text{ میلیون}}$$

جمعیت بیکار جامعه (میلیون نفر) $X = 7 \rightarrow 4X = 28 \text{ میلیون}$

(پ)

میلیون نفر ۲۱ = میلیون ۷ - میلیون ۲۸ = جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل

نفر ۱,۴۰۰,۰۰۰ = میلیون ۷ $\times \frac{20}{100}$ = جمعیت افرادی که به تازگی شغل پیدا کرده‌اند.
(جمعیت بیکار)

نفر ۲۲,۴۰۰,۰۰۰ = ۱,۴۰۰,۰۰۰ + ۲۱,۰۰۰,۰۰۰ = جمعیت شاغل قبلی + جمعیت جدید شاغلین

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

الف: برای محاسبه پولی که ایشان در پایان سال ذخیره کرده‌اند کافی است از راه زیر مسئله را حل کنیم:

$$\text{تومان } X = 400,000,000 \Rightarrow X = \frac{80,000,000}{5} \Rightarrow X = 16,000,000 \Rightarrow X = 80,000,000 \Rightarrow X = 400,000,000$$

(ب)

همانطور که می‌دانید خمس به مانده درآمد سالیانه فرد پس از کسر هزینه‌های سالانه تعلق می‌گیرد، بنابراین:

مانده سالیانه قبل از محاسبه خمس - کل درآمد سالانه = هزینه‌های سالانه فرد

تومان ۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۱۲,۰۰۰,۰۰۰

توجه کنید، این فرد برای ارقام مصرفی بلا استفاده نیز هزینه کرده بنابراین تأثیری در عدد هزینه‌ها ندارد و موجب کاهش

هزینه‌ها نمی‌شود، تأثیر این ارقام بلااستفاده فقط در محاسبه خمس قابل اهمیت است.

$$\text{هزینه‌های ماهیانه فرد} = \frac{720,000,000}{12 \text{ (ماه)}} = 60,000,000$$

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

الف) گاهی دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضه کالاها را افزایش دهد. دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد، که معمولاً روشی زمان‌بر است.

۲) بنابراین دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات بازار را تنظیم کنند.

ب) در ایران غلات و در تبت، چای از جمله کالای خاص در این مناطق بودند که به‌عنوان اولین نوع پول مورد استفاده قرار گرفتند.

پ) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده و همچنین پس‌انداز کردن باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

ت) در دوره قاجار درحالی که کشورهای دیگر منطقه همچون مصر و ترکیه (امپراطوری عثمانی) و سوریه و لبنان در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی، رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

(الف)

$$\frac{\text{درصد سهم دهک دوم از درآمد ملی}}{\text{درصد سهم دهک اول از درآمد ملی}} = \frac{?}{3} \Rightarrow 8$$

درصد ۲۴ = سهم دهک دوم

(ب)

$$0.5\% = \text{دهک هفتم} + \text{دهک ششم} + \text{دهک پنجم} + \text{دهک چهارم} + \text{دهک سوم} + \text{دهک دوم} + \text{دهک اول}$$

$$0.5\% = 0.1\% + 0.1\% + ? + 0.7\% + 0.6\% + 0.5\% + 0.3\%$$

$$41 + X = 0.5\% \rightarrow X = 0.9\% \text{ سهم دهک پنجم}$$

(پ)

بیشتر درصد پردرآمد جامعه $\Leftarrow$ سهم دهک دهم + سهم دهک نهم

مجموع سهم دهک‌های دهم و نهم از درآمد $\Rightarrow 38\% = 24 + 14 = \text{سهم دهک دهم} + \text{سهم دهک نهم}$

$$\frac{38}{100} \times 60,000 = 22,800 \text{ میلیون}$$

(شاخص دهک‌ها، درست یازدهم، ص ۱۲۴)

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

عبارت‌های درست (ب و ج) هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در نیمه بالایی جریان چرخشی بنگاه عرضه‌کنندگان محصولات هستند.

(پ) دریافتی‌بنگاه‌ها بابت فروش محصولات همان درآمد بنگاه‌ها است.

(ت) منحنی تقاضای کالای پست همانند کالای نرمال، یک منحنی نزولی است.

(ث) افزایش هزینه‌ها در شرایطی که قیمت‌ها ثابت است، موجب انتقال منحنی عرضه به سمت چپ و کاهش سطح تولید می‌شود.

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

(الف) نادرست است.

- هدف دولت‌ها از گذاشتن تعرفه بر واردات: حمایت از صنایع داخلی - کاهش وابستگی

- هدف دولت‌ها از بستن پیمان‌های تجاری: گسترش روابط با کشورهایی است که دیدگاه سیاسی نزدیک دارند.

(ب) درست است. پیامدهای رکود برای دولت‌ها: هزینه‌های دولت افزایش می‌یابد زیرا دولت مجبور می‌شود هزینه‌هایی چون

بیمه بیکاری را بالا ببرد و از طرف دیگر درآمد مالیاتی دولت به علت بیکاری و کاهش تولید شرکت‌ها کم می‌شود.

(پ) درست است. اگر کشوری کالاهای خود را فقط به یک کشور خاص صادر کند، یا فقط از آن کشور وارد کند، قدرت چانه‌زنی

و تعیین قیمت بهتر را از دست می‌دهد زیرا آن کشور خاص به موقعیت «انحصار خرید» و «انحصار فروش» قرار گرفته و قدرت

تعیین قیمت و شرایط را پیدا می‌کند.

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

(الف) انواع نظام‌های بیمه‌ای موجود در کشورها به سه گروه نظام بیمه‌ای اجتماعی، تعاونی و بازرگانی دسته‌بندی می‌شود که

هدف این سه نظام این است که در کنار هم به ارتقای رفاه افراد و جامعه حمایت از کسب و کارها و تثبیت نظام اقتصادی

کمک می‌کند.

(ب) افراد برای حفظ ارزش پول خود می‌توانند آن را به دارایی‌هایی که معمولاً ارزش خود را در تورم حفظ می‌کنند؛

مانند طلا، تبدیل کنند. البته لازم به یادآوری است این روش سرمایه‌گذاری به دلیل منجمد کردن پول در یک کالا، به ضرر

تولید تمام می‌شود.

توجه کنید خرید سهام سود بالاتری دارد، اما ریسک بالایی هم دارد همچنین در صورت سؤال گفته شده سرمایه‌گذاری

منطقی‌تر!

(پ) اوراق مشارکت، اوراق مالی‌ای هستند که توسط دولت یا یکی از سازمان‌های رسمی و قانونی کشور منتشر می‌شود برحسب

فعالیت اقتصادی مرتبط یعنی سرمایه‌گذاری در زمینه‌های عمران و توسعه به آن‌ها سودی تعلق می‌گیرد و البته این اوراق قابل

خرید و فروش نیز هستند.

۱۵۹. گزینه ۳ درست است.

الف) زیرا پیشرفت و رونق اقتصادی ما در گروی پیشرفت جامعه است و نباید نقش اجتماعی خود را در میدان اقتصاد فراموش کنیم و در نظر گرفتن این مطلب، یک «خرید هوشمندانه» است. (نه خرید مقایسه‌ای)
 ب) معایب خرید مقایسه‌ای: زمان‌بر و هزینه‌بر است و ممکن است پس‌انداز حاصل از آن به‌ویژه در خرید کالاهای ارزان قیمت، کمتر از هزینه‌های صرف زمان و حمل و نقل و ... باشد.
 پ) استفاده از پلاستیک و کاغذ و شیشه‌هایی که از خانه‌ها در سطل‌های جداگانه جمع می‌شود، برای تولید کالاهای پلاستیکی و ... جدید «بازیافت» نام دارد. (خمس - خرید مقایسه‌ای، ص ۱۴۹، ۱۴۶، ۱۴۳، ۱۳۸)

۱۶۰. گزینه ۴ درست است.

الف) مهم‌ترین و اولین هدف دولت از اخذ مالیات، افزایش درآمد خود برای انجام وظایفش است.
 - مهم‌ترین مالیات دولت، مالیات بر درآمد اشخاص است.
 - عوارض گمرکی نه تنها یکی از انواع مالیات بر تجارت خارجی می‌باشد، بلکه سیاستی برای کنترل واردات و حمایت از تولیدکنندگان داخلی نیز است.
 ب) مالیات جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده اول با مالیات خالص او برابر است، زیرا اعتبار مالیاتی این مرحله صفر است. اگر مالیات جمع‌آوری شده توسط هر فروشنده را از مالیات جمع‌آوری شده توسط فروشنده قبلی کم کنیم (همان اعتبار مالیاتی فروشنده است) آنچه به‌دست می‌آید مالیات خالص فروشنده است. همچنین در هیچ‌یک از مراحل تولید مالیات‌های خالص و ناخالص برابر صفر نخواهد شد.
 پ) تفاضل مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده مرحله اول تولید از مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده مرحله دوم، همان مالیات بر ارزش افزوده خالص تولیدکننده دوم است، پس مالیات خالص مرحله دوم در این سؤال ۲۸۰ تومان است.
 همچنین اعتبار مالیاتی تولیدکننده هر مرحله، مالیات جمع‌آوری شده تولیدکننده قبلی است. یعنی ۳۵۰ تومان هم مالیات جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده مرحله اول است و هم اعتبار مالیاتی تولیدکننده مرحله دوم.
 بنابراین مالیات جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده دوم برابر است با:

$$۳۵۰ + ۲۸۰ = ۶۳۰$$

که اگر آن را ده برابر کنیم قیمت مرحله دوم است، یعنی ۶۳۰۰ و اگر مالیات جمع‌آوری شده را به آن اضافه کنیم، قیمت با احتساب مالیات می‌شود؛ ۶,۹۳۰.

$$۶,۳۰۰ = ۱۰ \times \text{مالیات جمع‌آوری شده} = \text{قیمت اولیه این مرحله}$$

$$۶,۹۳۰ = ۶,۳۰۰ + ۶۳۰ = \text{مالیات جمع‌آوری شده} + \text{قیمت اولیه} = \text{قیمت محصول با احتساب مالیات در این مرحله}$$

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۰۱. گزینه ۳ درست است.

در قرآن کریم سوره آل عمران آیه ۷۷ در مورد عهد بستن با خداوند می‌خوانیم: «کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشدند. آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت؛ و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آن‌ها را (از گناه) پاک نمی‌سازد و عذاب دردناکی برای آن‌هاست.» (دین و زندگی - دهم - درس ۹ - ص ۹۸)

۲۰۲. گزینه ۴ درست است.

در قرآن کریم سوره مؤمنون آیه ۹۹ و ۱۰۰ در ارتباط با فلسفه و حکمت توکل بر خداوند و اعتماد بر او می‌خوانیم: «قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ» بگو چه می‌گویید درباره آنچه جز خدا می‌خوانید؟ اگر خدا خواهد که به من زبانی رسد، آیا آنان دورکننده گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟ بگو خدا برای من کافی است و توکل‌کنندگان بر او توکل می‌کنند.»

دقت کنید که در صورت تست صرفاً عبارت ﴿إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ﴾ آمده است که ناظر بر قدرت خداوند در دفع بلا یا است در حالی که گزینه ۱ تنها در مورد خیررسانی خداوند یعنی مفهوم عبارت قرآنی ﴿أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُّسْكَاةٌ رَّحْمَتِهِ﴾ است. (دین و زندگی دهم - درس ۱۰ - ص ۱۱۰)

۲۰۳. گزینه ۲ درست است.

به تعبیر دیگر همان تولی یعنی دوستی با خدا و دوستانش و تبری دشمنی و مبارزه با دشمنان خدا و امور شیطانی است.

(دین و زندگی دهم - درس ۱۱ - ص ۱۲۱)

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

کسی که به دلیل عذری مانند بیماری یا مسافرت نتواند روزه بگیرد، اگر عذر او برطرف شود تا رمضان سال آینده فرصت دارد قضای آن یک روز را بگیرد. اگر این فرصت بگذرد علاوه بر قضای آن یک روز باید کفاره بدهد و به ازای هر روز، یک مُدّ طعام به فقیر بدهد.

کسی که روزه واجب ماه مبارک رمضان را بدون عذر نگیرد یا روزه باشد و روزه اش را با کار حلالی مانند خوردن آب باطل کند، باید علاوه بر قضای یک روز روزه، کفاره بدهد. این کفاره اختیاری است یعنی یا به ازاء هر روز روزه، شصت روز روزه بگیرد یا شصت مُدّ طعام به شصت فقیر بدهد.

دقت کنید که دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) کاری حرام است و باطل کردن روزه با این کارها سبب وجوب کفاره جمع می شود یعنی هم باید شصت مُدّ طعام به شصت فقیر بدهد و هم شصت روز روزه بگیرد.

(دین و زندگی دهم - درس ۱۲ - ص ۱۳۷)

۲۰۵. گزینه ۱ درست است.

قرآن کریم در سوره احزاب آیه ۵۹ در مورد حجاب می فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكُمْ أَذْنِي أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ﴾ ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمنان بگو پوشش های خود را به خود نزدیک تر کنند، این برای آنکه به (عفاف) شناخته شوند و مورد آزار و اذیت قرار نگیرند، بهتر است.

عبارت ﴿يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ﴾ پوشش های خود را به خود نزدیک تر کنند» بیانگر این حقیقت است که حجاب، پیش از اسلام رواج داشته است، اما حدود آن با حدود حجاب در اسلام متفاوت بوده است.

(دین و زندگی دهم - درس ۱۲ - ص ۱۵۴)

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

افراط در آراستگی در ادبیات قرآن کریم با عنوان «تبرج» معرفی شده است و نتیجه آن نیز غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد. (دین و زندگی دهم - درس ۱۳ - ص ۱۴۵)

۲۰۷. گزینه ۳ درست است.

امیرالمؤمنین علی (ع) (وصف انسان هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته اند): «خالق جهان در نظر آنان عظیم است در نتیجه، غیر خدا در چشم آنان کوچک است». پس درک عظمت خالق ریشه و منشأ و خاستگاه حقارت ماسوی الله (غیر خدا) در نظر بنده است. (دین و زندگی یازدهم - درس ۱۶ - ص ۱۹۹)

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

قرآن کریم در سوره نحل، آیه ۷۲ می فرماید: ﴿وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبَالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾ و خداوند برای شما همسرانی از [نوع] خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگانی نهاد و از پاکیزه ها به شما رزق و روزی داد. حال، آیا آنان به باطل ایمان می آورند و به نعمت الهی کفران می ورزند؟

عبارت ﴿أَفَبَالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾: آیا آنان به باطل ایمان می آورند و به نعمت الهی کفران می ورزند؟» بیانگر سرزنش خداوند نسبت به ایمان به باطل و کفر به نعمت الهی است. (دین و زندگی یازدهم - درس ۱۷ - ص ۲۰۹)

۲۰۹. گزینه ۴ درست است.

مهم ترین معیار برای ازدواج با ایمان بودن فرد است. اما معیارهای دیگری نظیر «اصالت خانوادگی، پوشش مناسب اسلامی، عدم

ارتباط غیرشرعی با جنس مخالف، صداقت با همسر، قناعت در زندگی، کسب و کار حلال، سلامت جسمی و روانی و... برای ازدواج خوش عاقبت پیشنهاد شده است. (دین و زندگی یازدهم - درس ۱۸ - ص ۲۲۴)

۲۱۰. گزینه ۱ درست است.

آرزوی دشمن برای ما مسلمانان در قرآن کریم با واژه «وَدَّ» آمده است که برخی از آن‌ها به شرح زیر است:

الف) آرزوی غفلت از سلاح و سرمایه خود: «وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ»

ب) آرزوی ضعف و سستی و مدهنه و سازش کاری: «وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فِئْدَهُنَّ»

پ) آرزوی رنج و فشار و به زحمت افتادن: «وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ»

ت) آرزوی ارتداد و بازگشت از دین: «وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّوكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا»

(مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۱۰۹)

۲۱۱. گزینه ۴ درست است.

قرآن کریم به پیامبر (ص) می‌فرماید: «وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا». بگو: پروردگارا! علم مرا زیاد کن» مفهوم این آیه این است که ظرفیت انسان باید با زیاد شدن علم بیشتر شود. افرادی که روح کوچکی دارند، با کسب کم‌ترین تحصیلات برای خود و دیگران دردسر ایجاد می‌کنند. در جمله «زدنی علماً» توسعه روح نهفته شده؛ یعنی زیاد شدن خود من از طریق تحصیل؛ ولی در «زد علمی» سخن از زیادی علم است؛ بدون توسعه روح. نه تنها علم، بلکه هر نعمتی نیاز به ظرفیت دارد؛ چرا که اگر آن نعمت را بدون ظرفیت لازم به بدهند، اسباب دردسر می‌شود. مثلاً اگر کسی به پول زیادی برسد، در حالی که ظرفیت آن را ندارد، از پول خود مغرور می‌شود؛ به گونه‌ای که امام صادق به داود رقی فرمودند: «ای داود! اگر دست خود را تا مرفق، در دهان افعی (اژدها) بگذاری، بهتر از حاجت خواستن از ناداری است که دارنده شده است.»

(مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۶۴)

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

معلم باید اعتماد به نفس داشته باشد. حضرت زینب کبری (س) بعد از شهادت امام حسین (ع) و در حالی که به اسارت رفته بود، سخنرانی کرد و به یزید گفت: «إِنِّي لَأَسْتَصْغِرُ قَدْرَكَ: من قدر تو را کوچک می‌پندارم.» آن حضرت با آن سخنرانی رژیم بنی‌امیه را در مذاب سوزان سخنان خود از بین برد. (مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۴۳)

۲۱۳. گزینه ۱ درست است.

اهل بیت (ع) از مقام معلمی و ارزش آن تجلیل فراوانی کرده‌اند. امامان ما نسبت به معلمان فرزندان‌شان بسیار لطف داشتند و آن‌ها را تشویق می‌کردند. امام حسین به معلم فرزندش صد دینار هدیه داد و در پاسخ به اعتراض مردم فرمود: «أَيْنَ يَقَعُ هَذَا مِنْ عَطَائِهِ يَعْني تَعْلِيمِهِ: این مبلغ، در قبال تعلیمات او چه ارزشی دارد؟» این حدیث به این معناست که ارزش هر گونه هدیه مالی و مادی در برابر ارزش تعلیم قرآن هیچ است. (مهارت معلمی - فصل ۱ - ص ۱۸ و ۱۹)

۲۱۴. گزینه ۳ درست است.

قرآن و روایات در زمینه سفر برای هجرت سفارش بسیاری کرده‌اند؛ هجرت علاوه بر آموختن علم و دانش برای بیان آموخته‌های خود به دیگران نیز لازم است: «فَلَوْ لَا نَفَرْنَا مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِنَفَقَهُوا فِي الدِّينِ وَلِنُنْزِلُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ». پس چرا از هر گروهی از ایشان دسته‌ای کوچ نمی‌کنند تا در دین فقیه شوند و هنگامی که به سوی قوم خویش بازگشتند آنان را بیم دهند تا شاید آنان از گناه و طغیان حذر کنند.» آیه شریفه «قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ: بگو در زمین گردش کنید» ناظر بر همین مفهوم است. (مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۸۶)

۲۱۵. گزینه ۲ درست است.

استادی موفق و محبوب است که انتقاد مصلحانه را بپذیرد؛ چنانکه در دعای مکارم الاخلاق می‌خوانیم: «اللَّهُمَّ وَفَّقْنِي لِمَا نَفَعَنِي وَتَوَقَّعْنِي لِمَا نَفَعَنِي، وَتَابَعَنِي مَنْ أَرْشَدَنِي؛ خدایا! مرا به اطاعت و پیروی کسی که مرا به راه سداد و صلاح خواند و هدایت نمود، موفق ساز.» (مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۱۰۱)

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

وظیفه (تعلیم در هر زمان و مکان)

(مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۸۹)

۲۱۷. گزینه ۱ درست است.

یکی از نشانه‌های برتری اعمال، ماندگاری آثار آن است؛ حضرت ابراهیم (ع) از خدا می‌خواهد که آثار عمل او در تاریخ ماندگار باشد. این مفهوم را در قرآن کریم به صورت زیر می‌خوانیم: ﴿وَجْعَلْ لِّي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾؛ «و در میان آیندگان، نام نیکی برای من قرار بده». خداوند نیز دعای او را این گونه پاسخ داد: ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾؛ «آن {کلمه توحید} را در میان نسلش کلمه ماندگار قرار داده باشد که آنان (به توحید) بازگردند».

(مهارت معلمی - فصل ۱ - ص ۲۲)

۲۱۸. گزینه ۴ درست است.

کافران همیشه سعی کرده‌اند که پیروان مستضعف و کم برخوردار پیامبران و رسولان را انسان‌های بی‌مقدار و حقیر معرفی کنند. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: ﴿وَمَا تَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا﴾ و ما تنها اشخاص پست و بی‌مقدار را می‌بینیم که از تو پیروی می‌کنند. (مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۷۰)

۲۱۹. گزینه ۴ درست است.

یکی از ویژگی‌های معلمی این است که باید کار خود را مقدس بدانیم. علم را مقدس بدانیم؛ زیرا خداوند هم به قلم قسم خورده است هم به آنچه نوشته می‌شود: ﴿يَنْ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾ (مهارت معلمی - فصل ۱ - ص ۲۶)

۲۲۰. گزینه ۲ درست است.

خداوند متعال در قرآن کریم امتیاز طلبی را نهی فرموده و دستور داده است که در مراسم حج، همه مسلمانان در عرفات وقوف کنند و از آنجا به سوی مشعر بروند: ﴿ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ﴾ سپس از همانجا که مردم کوچ می‌کنند کوچ کنید. قرآن کریم با این دستور، حقی را که قریش برای خود قائل بود و در عرفات وقوف نمی‌کرد، از بین برد. (مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۴۵)

هوش و استعداد

متن اول:

۲۲۱. گزینه ۲ درست است.

۲۲۲. گزینه ۴ درست است.

۲۲۳. گزینه ۲ درست است.

۲۲۴. گزینه ۱ درست است.

متن دوم:

۲۲۵. گزینه ۱ درست است.

۲۲۶. گزینه ۲ درست است.

۲۲۷. گزینه ۴ درست است.

۲۲۸. گزینه ۳ درست است.

۲۲۹. گزینه ۲ درست است.

۲۳۰. گزینه ۱ درست است.

در طی حرکات پیاپی یکبار ساعتگرد به اندازه یک قاچ و سپس ساعتگرد سه قاچ حرکت می‌کند.

۲۳۱. گزینه ۴ درست است.

اعداد اول متوالی هستند.

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

فاصله‌ها به ترتیب هربار دو برابر شده‌اند: ۲، ۴، ۸، ۱۶

۲۳۳. گزینه ۱ درست است.

حاصل ضرب دو مربع چپ و دو مربع راست و دو مربع بالا را با هم جمع می‌کنیم.

۲۳۴. گزینه ۱ درست است.

$$0.75 \times x = 1.5 \times y \Rightarrow 3x = 6y$$

اگر طول را X و عرض را Y بگیریم آنگاه داریم:

بنابراین عرض نصف طول است یعنی باید 0.5 درصد از طول کم کنیم.

۲۳۵. گزینه ۱ درست است.

$$5 \times \frac{n}{100} \times x + x = 2x \Rightarrow 0.05n = 1 \Rightarrow n = 20$$

۲۳۶. گزینه ۴ درست است.

اگر پول نیمی و نیکان و آزاد به ترتیب X , Y , Z باشد:

$$0.1x + y = 0.2 \times 0.9x + z = x - 0.1x - 0.2 \times 0.9x$$

$$y + 0.1x = 0.72x \Rightarrow y = 0.62x$$

$$z + 0.18x = 0.72x \Rightarrow z = 0.54x \Rightarrow \frac{y}{z} = \frac{31}{27}$$

۲۳۷. گزینه ۱ درست است.

$$c(4,1) \times c(4,2) \times c(3,1) \times c(2,1) \times c(1,1) = 4 \times 6 \times 3 \times 2 = 144$$

۲۳۸. گزینه ۲ درست است.

$$8 \times 12 = 96 \rightarrow 69$$

$$13 \times 4 = 52 \rightarrow 25$$

۲۳۹. گزینه ۲ درست است.

۲۴۰. گزینه ۳ درست است.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

تشریحی

برگزاری آزمایشی شبه امتحانات نهایی

دروس عمومی و اختصاصی پایه دهم، یازدهم و دوازدهم

برگزاری آزمون تشریحی
قبل از امتحانات نهایی کشوری

- ✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات و نحوه مطالعه کتب درسی جهت شرکت در امتحانات نهایی؛
- ✓ ارزیابی کیفی و کمی سطح آگاهی و آمادگی دانش‌آموزان؛

sanjesheducationgroup

صدای داوطلب ۰۲۱-۴۲۹۶۶

sanjeshserv

ثبت‌نام‌گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸ ۴۴ ۷۹۱-۳

www.sanjeshserv.ir